

PRIRUČNIK za rad nacionalni savita nacionalni manjina u Republici Srbiji

---

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

Ministarstvo za ljudska i manjinska
prava i društveni dijalog

PRIRUČNIK
za
rad nacionalni savita nacionalni manjina
u Republici Srbiji

Naziv publikacije na srpskom jeziku: Priručnik za rad nacionalnih saveta nacionalnih manjina u Republici Srbiji

Ova publikacija je pripravljena nuz finansijsku podršku Evropske unije i Savita Evrope. Stavovi izraženi u njoj odgovornost su autora i autorki i ne pridstavljaje nužno zvanične stavove Evropske unije el Savita Evrope.

Dozvoljena je reprodukcija izvoda (do 500 riči), osim za komercijalne svrhe, pod uslovom da je očuvan integritet teksta, da se izvod ne koristi izvan konteksta, da ne daje nepotpune informacije niti na niki drugi način dovodi čitaoca na pogrišne zaključke o njegovoj prirodi, obimu el sadržaju teksta. Izvor teksta je uvijek obavezno navest na slideći način "© Savet Evrope, 2022". Sve druge zahtive za reprodukciju/privod dila i cilog teksta, triba uputit na Direktorat za komunikacije, Savet Evrope (F-67075 Strasbourg Cedex el na publishing@coe.int).

Svu ostalu korespondenciju koja se odnosi na ovu publikaciju triba uputit na adresu: Direktorat za demokratiju Saveta Evrope, Odeljenje za borbu protiv govora mržnje i saradnju.

E-mail: Horizontal.Facility@coe.int

Dizajn i prilom:

Dosije Studio, Beograd

© Savet Evrope, april 2022. Sva prava zadržana. Licencirano Evropskoj uniji pod uslovima.

SADRŽAJ

UVOD	1
1. CILJ I NAMINA PRIRUČNIKA.....	2
2. OPŠTE NAPOMINE.....	3
3. STATUSNA PITANJA NACIONALNI SAVITA NACIONALNI MANJINA.....	4
4. FINANSIRANJE NACIONALNI SAVITA	21
5. NACIONALNI SAVITI U OBLASTI OBRAZOVANJA	23
5.1. Davanje mišljenja	25
5.2. Davanje pridloga	35
6. NACIONALNI SAVITI U OBLASTI SLUŽBENE UPOTRIBE JEZIKA I PISMA	40
6.1. Samostalno odlučivanje.....	42
6.2. Davanje pridloga	45
7. NACIONALNI SAVITI U OBLASTI KULTURE.....	53
7.1. Imenovanje članova upravnog odbora	54
7.2. Davanje mišljenja	55
8. NACIONALNI SAVITI U OBLASTI INFORMISANJA	62
9. NACIONALNI SAVETI I NEZAVISNI ORGANI	70
9.1. Zaštitnik građana.....	70
9.2. Povirenik za zaštitu ravnopravnosti.....	74

UVOD

Republika Srbija već duži vremenski period nedvosmisleno i konkretno pokaziva svoju odlučnost i opridiljenost ka potpunoj, blagovrimenoj i efikasnoj zaštiti sloboda i prava pripadnika nacionalni manjina koji u njoj žive.

Sastavni dio tog opridiljenja pridstavlja neprikidni razvoj i poboljšanje pravnog okvira koji omogućiva očuvanje individualnog i kolektivnog identiteta pripadnika nacionalni manjina.

Navedeni napridak na normativnom nivou istovrimeno znači povećanje broja pravni propisa, njeve složenosti, ko i veza izmed nji. Zbog tog se svakodnevno čine napori da unapriđenje pravni propisa, zajedno i istovrimeno, prati i poboljšanje u njevoj primeni. Jedan od ti napora pridstavlja izrada ovog Priručnika. Njegova primena triba da dovede do tog da nacionalni saviti vrše javna ovlašćenja na podjednako efikasan i dilotvoran način.

Oni postoje i rade u dinamičnom društvenom i pravnom okruženju, koje se često minja, kadkad nezavisno od njevi želja i interesa, što sve mož uticat i najčešće utiče na njev rad, brez razlike dal je rič o ostvarivanju prava el izvršavanju obaveza.

Zbog tog je kontinuirano jačanje i poboljšanje institucionalnog kapaciteta od prisudne važnosti za budućnost ostvarivanja i zaštite sloboda i prava pripadnika nacionalni manjina, ko i njev dalji razvoj. Naročito, jačanje i poboljšanje institucionalnog kapaciteta nacionalni savita nacionalni manjina koji tribaje imat odlučujuću ulogu u zaštiti i ostvarivanju prava svoji pripadnika.

1. CILJ I NAMINA PRIRUČNIKA

Ovaj Priručnik ne teži tom da postane nezaobilazni dio akademski el teorijski rasprava. Njegova osnovna svrha je da postane korisno sridstvo nacionalnim savitima nacionalni manjina, odnosno da njevim pridstavnicima i članovima, ko vid pomoći i podrške, ponudi praktična uputstva i savite koji do sad nisu postojali el postoje al nisu obrađeni na jedinstven i opšteprihvaćen način.

Osnovna namina Priručnika je da korisnicima omogući na jednom mistu pronać praktične primere akata koje nacionalni saviti nacionalni manjina, saglasno propisima, mogu donet, ko i savite koje korake i aktivnosti treba da priduzmu kako bi blagovrimeno, potpuno i efikasno vršili nika od javni ovlašćenja koja su njim povirena. Nuz pomoć Priručnika nacionalni saviti nacionalni manjina mogu, nuz minimalne dopune i izmine ponuđeni akata sa konkretnim podacima, jednostavnije i efikasnije ostvarit povirena njim javna ovlašćenja.

Cilj koji Priručnik želi postignit jeste da svi el velika većina zainteresovani nacionalni savita nacionalni manjina njevim primenom postigne što je moguće veći stepen dilotvornosti u vršenju javni ovlašćenja, jednoobraznosti u obraćanju nadližnim državnim organima i postupanja koje je u skladu sa primerima najbolje prakse, a u cilju dostizanja najviši međunarodni standarda.

2. OPŠTE NAPOMINE

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog obavljajući poslove iz svoje nadležnosti, uočilo je da, nakon usvajanja izmena i dopuna sada postojeći manjinski zakon i sprovedeni izbori za nacionalne savete nacionalni manjina 2018. godine, postoji potreba da se nika od najvažniji pitanja vezani za rad nacionalni saveta nacionalni manjina priciznije obrade, naglase i pridstave na praktičan način.

U okviru projekta Saveta Evrope i Evropske unije – Promocija različitosti i ravnopravnosti – sačinjen je i ovaj priručnik prema oblastima u kojima nacionalni saveti vrše svoja ovlašćenja sa modelima akata.

3. STATUSNA PITANJA NACIONALNI SAVITA NACIONALNI MANJINA

Kad je rič o pravnoj prirodi nacionalni savita nacionalni manjina, u javnoj upotribi ravnopravo su zastupljeni izrazi "*tilo kulturne samouprave*" i "*oblik kulturne autonomije*".

Zakon o nacionalnim savitima nacionalni manjina

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 – odluka US, 55/2014 i 47/2018)

Član 1a.

"Nacionalni savit je **organizacija** kojoj se zakonom poviravaje **određena javna ovlašćenja.....**"

Javna ovlašćenja koja se poviravaje nacionalnim savitima nacionalni manjina određena su dvostruko:

- prema funkciji/sadržini

Zakon o nacionalnim savitima nacionalni manjina

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 – odluka US, 55/2014 i 47/2018)

"Član 1a.

.....**učestvuje u odlučivanju** el **samostalno odlučiva** o ....."

- prema oblastima

Zakon o nacionalnim savitima nacionalni manjina

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 – odluka US, 55/2014 i 47/2018)

"Član 1a.

.... o pojedinim pitanjima iz oblasti **kulture, obrazovanja, obavštavanja i službene upotribe jezika i pisma .....**"

- prema svrhi i cilju koji se želi postignit

Zakon o nacionalnim savitima nacionalni manjina

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 – odluka US, 55/2014 i 47/2018)

"Član 1a.

.... u cilju **ostvarivanja kolektivni prava** nacionalne manjine **na samoupravu u tim oblastima."**

Jedna od osnovni obaveza nacionalni savita jeste obezbiđivanje **javnosti njegov rada.**

Javnost rada je osnovni priduslov za postizanje povirenja, kako državni organa tako i pripadnika njeve nacionalne manjine, u njeve rezultate, efikasnost i blagovrimenost postupanja nacionalni savita prilikom vršenja javi ovlašćenja koja su njim povirena.

Zakon o nacionalnim savitima nacionalni manjina

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 – odluka US, 55/2014 i 47/2018)

"Član 8a.

Rad nacionalnog savita je **javan.**

Sve odluke i akti nacionalnog savita **objavljuje se najkasnije u roku od 10 dana od dana stupanja na snagu, odnosno njegov donošenja, na internet stranici** nacionalnog savita.....el **na drugi način određen statutom....."**

PONEDILJAK		UTORAK	SRIDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA
NEDILJA						
	Odluka/akt donet					
					X	

U vezi sa izvršenjom ove obaveze, važno je naglasit slideće:

- za izvršenje ove obaveze blagovorimeno planiraje sridstva u svojim budžetima;

- obaveza objavljivanja dokumenata za koja je prama opštim aktima Savita potribno naknadno potvrđivanje, odobravanje odnosno usvajanje nastupa nakon predmetne aktivnosti i

- je potribno da Saviti pored objavljivanja akata omoguće članovima uvid u dokumentaciju koja je nastala u radu Savita, ko i da njim kopije iste dostave na njev zahtiv. Prema podacima dostupnim na zvaničnim internet stranicama nacionalni savita, ritki su oni koji obavezivaje, propisanu gori navedenim članom, ispunjavaje na način koji omogućiva najveći mogući stepen javnosti – objavljivanjom svi doneti odluka i akata na njevim zvaničnim internet stranicama.

Nacionalni savit je **pravno lice**, u formi **organizacije**, koje ima zakonom propisana prava i obaveze. Istovrimeno, nacionalni saviti se razlikuju i jasno su, na osnovu Zakona, razgraničeni od drugi organizacija, naročito od oni na koje pomisli najveći broj građana laika npr. organizacija civilnog društva, jel su oni organizacija "sui generis".

Nacionalni savit status pravnog lica stiće upisom u **Registar nacionalni savita**, koji u ovom trenutku vodi **Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog**. Registar se vodi dvostruko:

- u obliku knjige tvrdog poveza i
- u obliku elektronske baze podataka

Podaci koji su upisani u Registar su **javni**.

Podaci iz registra koji se vodi u obliku elektronske baze podataka su dostupni javnosti u dokumentu pod nazivom **"Izvod iz Registra nacionalnih saveta"**, koji se mož nać na zvaničnoj internet adresi <http://mduls.gov.rs/wp-content/uploads/Izvod-iz-Registar-nacionalnih-saveta-5.3.2020.pdf>.

Zakon o nacionalnim savitima nacionalni manjina

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 – odluka US, 55/2014 i 47/2018)

"Ćlan 3.

Nacionalni savit upisiva se u Registar na osnovu **prijave** za upis, koju pridsidnik nacionalnog savita **podnosi Ministarstvu** u roku **od 5 dana od dana** kad je **prvi saziv** nacionalnog savita **izabro pridsidnika** nacionalnog savita."

PONIDELJAK NEDILJA	UTORAK	SRIDA	ĆETVRTAK	PETAK	SUBOTA
		1. Saziv Izabran pridsidnik NS			
	X				

NAPOMINA: Uopšteno govoreć, rokovi koji su propisani za vršenje javni ovlašćenja su kratki tako da ne obezbeđivaje uvijek dosta vremena nacionalnim savitima za detaljno i potpuno razmatranje predmeta i donošenje odgovarajućih odluka. Tim prije kad se ima u vidu kapaciteti i uslovi u kojima rade nacionalni saviti. Potrebno je razmisliti o njegovom regulisanju na novi i drugačiji način.

Obrazac prijave koji pominje citirani član je **sastavni dio *Pravilnika o načinu upisa i vođenju Registra nacionalni savita*** ("Sl. glasnik RS" br. 72/2014 i 61/2018). Da bi prijava dovela do rezultata, tj. sticanja statusa pravnog lica potrebno je, pored zahteva da bude potpuno i tačno popunjena, da nuz nju budu podneti **prilozi** koji su neophodni i čije je **dostavljanje propisano ko obavezno**.

Zakon o nacionalnim savitima nacionalni manjina

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 – odluka US, 55/2014 i 47/2018)

"Član 3.

Nuz prijavu za upis podnosi se:

- a. **zapisnik sa sidnice na kojoj je konstituisan prvi saziv** nacionalnog savita,
- b. **dva primerka statuta** nacionalnog savita i
- v. **odluka o izboru pridsidnika** nacionalni savita."

Odredbom podzakonskog akta taksativno su navedeni svi dokazi koje je potrebno dostaviti nuz prijavu za upis nacionalnog savita u Registar.

Pravilnik o načinu upisa i vođenju Registra nacionalnih savita

("Sl. glasnik RS", br. 72/2014 i 61/2018)

"Član 9.

Nuz prijavu za upis podnosi se:

- a. zapisnik sa sidnice na kojoj je konstituisan prvi saziv nacionalnog savita,
- b. dva primerka statuta nacionalnog savita,
- v. odluka o izboru pridsidnika nacionalni savita,
- g. **ovirena fotokopija lične karte pridsidnika** nacionalnog savita i
- d. **dokaz o uplati republičke administrativne takse.**"

NAPOMINA: Prijavu za upis podataka u Registar nacionalni savita podnose nacionalne manjine koje po prvi put obrazuju nacionalni savit, dakle koje su prvi put na izborima izabrani, dok svi ostali (nakon sprovedeni izbora i naknadno u toku trajanja mandata) podnose prijavu za upis promina podataka).

Naime, svi podaci koji su, na osnovu prijave, upisani u Registar mogu bit prominjeni u zavisnosti od tog dal postoji potreba za tim (npr. statut nacionalnog savita, pridsidnik, sidište i drugi podaci). **Pravu** nacionalnog savita da promini svoje podatke odgovara njegova **obaveza da prijavi prominu** ti podataka radi njegov **upisa u Registar nacionalni savita.**

Zakon o nacionalnim savitima nacionalni manjina

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 – odluka US, 55/2014 i 47/2018)

"Član 4a.

Nacionalni savit **dužan** je da podnese **prijavu za upis promine podataka** koji su upisanu u Registar u roku od **deset dana od dana promine.**

Nuz prijavu za upis promine podataka dostavlja se i **dokaz o promini**, a nuz prijavu za upis **izmine i dopune statuta** dostavlja se **zapisnik sa sidnice** na kojoj su izmine i dopune statuta usvojene i **dva primerka odluke** o izminama i dopunama statuta...."

PONEDILJAK NEDILJA	UTORAK	SRIDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA
Dan promine Podataka					
				X	

I u ovom slučaju odredbom podzakonskog akta taksativno su navedeni svi dokazi koje je potrebno dostaviti uz prijavu za upis promina podataka u Registru.

Pravilnik o načinu upisa i vođenju Registra nacionalni savita

("Sl. glasnik RS", br. 72/2014 i 61/2018)

"Član 11.

Nuz prijavu za prominu podataka u Registru se podnosi:

- a. **zapisnik sa sidnice** na kojoj je doneta odluka o promini podataka, **u izvorniku** odnosno **ovirenom pripisu**,
- b. **odluka** o promini podataka,
- v. **dokaz** o promini podataka i
- d. **dokaz o uplati republičke administrativne takse.**"

Obrazac prijave za upis podataka je sastavni dio Pravilnika dok, s druge strane, Pravilnik nije propisao obaveznu formu **Obrasca prijave za prominu podataka**. To je i razlog zašto Priručnik pridlaže Model obrasca prijave za upis promine podataka u Registru nacionalni savita.

Model Obrasca prijave za upis promine podataka

MINISTARSTVO ZA LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA

I DRUŠTVENI DIJALOG

Bulevar Mihajla Pupina 2

BEOGRAD

PRIJAVA

ZA

**UPIS PROMINE PODATAKA NACIONALNOG SAVITA NACIONALNE
MANJINE U REGISTAR NACIONALNI SAVITA**

1) Sidište i adresa nacionalnog savita nacionalne manjine

---

2) Pridsidnik nacionalnog savita nacionalne manjine (ime i prezime, adresa
pribivališta i JMBG)

---

3) Datum donošenja statuta nacionalnog savita nacionalne manjine,
odnosno njegovi izmina i dopuna

---

4) Datum održavanja konstitutivne sidnice (***Napomina: nakon svakog
izbornog ciklusa u Registar se upisiva datum kad je konstituisan nov
saziv nacionalnog savita***)

Istovrimeno sa potpisivanjom ove prijave obavišten sam o obradi podataka o ličnosti i pristajem da se podaci iz ove prijave, ko i priloga podneti nuz nju, obrađivaje u skladu sa zakonom koji reguliše obradu podataka.

Prilog¹:

- zapisnik sa konstitutivne sidnice nacionalnog savita,
- zapisnik sa sidnice na kojoj je doneta odluka o promini podataka/o izminama i/el dopunama statuta nacionalnog savita, u izvorniku/ovirenom propisu,
- dva primerka odluke o izminama i/el dopunama statuta/odluka o izboru pridsidnika nacionalni savita/odluka o promini podataka/,
- dokaz o promini podataka,
- dva primerka novog/izmina el dopuna statuta nacionalnog savita,
- ovirena fotokopija lične karte pridsidnika nacionalnog savita,
- dokaz o uplati republičke administrativne takse.

Već ranije je napomenuto da je priduslov blagovrimenog, efikasnog i potpunog ostvarivanja i zaštite prava pripadnika nacionalne manjine poštivanje principa "dobre uprave" u radu nacionalni savita. Prigledom javno dostupni podataka i dokumenata mož se uočit:

- većina akata većine nacionalni savita **u svojim dispozitivima nema izrike o nikim pitanjima** koja bi tribalo da u njima budu rišena i propisana i
- većina akata većine nacionalni savita **ne sadrži obrazloženja**, a oni ritki koji ji imaje u svojim **obrazloženjima ne obrađivaje sva relevantna pitanja el ne pružaje odlučne činjenice o tom zašto su konkretne odluke donete.**

---

¹ Zaokružit jednu od ponuđeni opcija, u zavisnosti od vrste podatka koji se minja.

Model Odluke o promini podataka br. 1a

NACIONALNI SAVIT _____

NACIONALNE MANJINE

Republika Srbija

Broj: _____

Datum: _____

Misto: _____

Na osnovu člana 7. stav 3.i člana 8. stav 3. Zakona o nacionalnim savitima nacionalni manjina ("Službeni glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 - odluka US, 55/2014 i 47/2018) (u daljem tekstu: Zakon), a u skladu sa članom ____ Statuta Nacionalnog savita _____ nacionalne manjine (Broj: _____ od _____ 20_____ godine) (u daljem tekstu: Statut) i članom _____ Poslovnika o radu Nacionalnog savita nacionalne manjine (Broj: _____ od _____ 20_____ godine) (u daljem tekstu: Poslovnik)², Nacionalni savit _____ nacionalne manjine (u daljem tekstu: Savit), na sidnici održanoj dana _____ 20 _____. godine, dono je slideću

ODLUKU

I

Za pridsidnika Savita izabran je _____ (ime i
prizime), _____, iz _____ (naziv
mista/opštine/grada), ulica _____, JMBG
_____, LK Br, _____, član
Savita.

---

² Odabrat sve el nike od ponuđeni opcija, u zavisnosti od unutrašnje organizacije i načina rada i odlučivanja nacionalnog savita nacionalne manjine.

II

Mandat pridsidnika mož pristat istekom mandata Savita, izborom novog pridsidnika, ko i nastupanjem drugi slučajova propisani Zakonom i Statutom.

III

Izabrani pridsidnik ima sva prava i dužnosti u skladu sa Zakonom i Statutom.

IV

Izabrani pridsidnik dužan je da stupi na dužnost oma nakon donošenja konačnog Rišenja o upisu promine podataka u Registru nacionalni savita.

IV

_____ (ime i prizime), _____, iz
_____ (naziv mista/opštine/grada), ulica
_____, JMBG _____, LK Br,
_____, dosadašnjom pridsidniku Savita pristaju
sva prava i dužnosti danom donošenja konačnog Rišenja o upisu promine
podataka u Registru nacionalni savita.

V

Odluku, sa neophodnom dokumentacijom, dostavit **Ministarstvu za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog** radi upisa promine podataka u Registru nacionalni savita.

VI

Odluku objavit na oglasnoj tabli i zvaničnoj internet stranici Savita.

Obrazloženje

U skladu sa članom _____ Statuta i članom _____ Poslovnika Savita, zaminik pridsidnika/potpriidsidnik/ _____ (slovima) ( ) (brojom) članova Savita³ je pridložio zakazivanje sidnice i izbor novog pridsidnika Savita.

Na osnovu odredbe člana _____ Statuta pismeni pridlog za izbor novog pridsidnika nacionalnog savita podnelo je i potpisalo _____⁴ članova Savita.

Na sidnici Savita, održanoj dana _____, prisustvovalo je _____ (slovima) ( ) (brojom) od _____ (ukupan broj) članova Savita, koji su se u skladu sa članom 7. stav 3. i članom 8. stav 3. Zakona izjašnjavali o pridloženom kandidatu za novog pridsidnika Savita.

Na početku sidnice, predstavnik ovlašćenog pridlogača je usmeno iznio razloge zbog koji je traženo zakazivanje sidnice i obrazložio pridlog za izbor novog pridsidnika Savita.

Nakon razmatranja dostavljene dokumentacije i diskusije, uzimajuć u obzir iznete razloge i stavove, prisutni su pristupili glasanju.

Za kandidata _____ (ime i prezime), _____, iz _____ (naziv mesta/opštine/grada), ulica _____, JMBG _____, LK Br, _____, člana Savita, glasalo je _____ (slovima) ( ) (brojom) članova _____

³ Izabrat jednu od ponuđeni opcija u zavisnosti od činjenice na koji način je nacionalni savit Statutom/Poslovníkom propiso ko su ovlašćena lica za zakazivanje sidnice nacionalnog savita.

⁴ Popunit brojom članova Savita koji su, saglasno odredbama Statuta, ovlašćeni da podnesu pridlog za izbor pridsidnika nacionalnog savita.

Savita od ukupnog broja prisutni. Protiv pridloženog kandidata glasalo je _____ (slovima) ( ) (brojom) članova Savita od ukupnog broja prisutni. Uzdržani članova Savita nije bilo.

U skladu sotim, a na osnovu odredbe člana 7.stav3.i člana 8. stav 3. Zakona, u skladu sa članom ___ Statuta i članom _____ Poslovnika Savita, doneta je odluka iz dispozitiva.

Odluku sa neophodnom dokumentacijom, dostavit **Ministarstvu za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog** radi upisa promine podataka u Registar nacionalni savita i objaviti na oglasnoj tabli, ko i zvaničnoj internet stranici Savita.

Broj: _____

Datum: _____

Misto: _____

PRIDSIDNIK NACIONALNOG SAVITA/PRIDSIDAVAJUĆI SIDNICE⁵
_____ (ime i prezime), član Savita
s.r.

---

⁵ Odabrat jednu od ponuđeni opcija, u zavisnosti od konkretnesituacije.

Model Odluke o promeni podataka br. 1b

NACIONALNI SAVIT _____

NACIONALNE MANJINE

Republika Srbija

Broj: _____

Datum: _____

Misto: _____

Na osnovu člana 8. stav 4. Zakona o nacionalnim savitima nacionalni manjina ("Službeni glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 - odluka US, 55/2014 i 47/2018) (u daljem tekstu: Zakon), a u skladu sa članom ___ Statuta Nacionalnog savita _____ nacionalne manjine (Broj: _____ od _____ 20_____ godine) (u daljem tekstu: Statut) i članom _____ Poslovnika o radu Nacionalnog savita nacionalne manjine (Broj: _____ od _____ 20_____ godine) (u daljem tekstu: Poslovnik)⁶, Nacionalni savit _____ nacionalne manjine (u daljem tekstu: Savit), na sidnici održanoj dana _____ 20 _____. godine, dono je slideću

ODLUKU

I

Pridsidnik Savita _____ (ime i prezime),
_____ iz _____ (naziv
mista/opštine/grada), ulica _____, JMBG
_____, LK Br, _____,
razrišava se dužnosti.

---

⁶ Odabrat sve el nike od ponuđeni opcija, u zavisnosti od unutrašnje organizacije i načina rada i odlučivanja nacionalnog savita nacionalne manjine.

II

Do izbora novog, funkciju pridsidnika Savita vršiće zaminik pridsidnika/potpidsidnik Savita⁷ _____ (ime i prizime), _____, iz _____ (naziv mista/opštine/grada), ulica _____, JMBG _____, LK Br, _____.

III

Ovu odluku, sa neophodnom dokumentacijom, dostavit **Ministarstvu za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog** radi upisa promine podataka u Registru nacionalni savita.

IV

Odluku objavit na oglasnoj tabli i zvaničnoj internet stranici Savita.

Obrazloženje⁸

---

⁷ Izabrat jednu od ponuđeni opcija u zavisnosti od činjenice na koji način je nacionalni savit Statutom/Poslovníkom propiso ko su lica ovlašćena za zastupanje Savita u situaciji kad je dotadašnji pridsidnik razrišen dužnosti.

⁸ U skladu sa principom dobre uprave svaki pravni akt kojim se odlučiva o pravima i obavezama, a samim tim i onaj koji je donet vršenjom javni ovlašćenja, triba da ima obrazloženje, nezavisno od činjenice dal je rič o pozitivnoj el negativnoj odluki. Tim prije ukoliko zapisnik sa sídnice na kojima je donet ne pridstavlja njegov obavezni prilog. Obrazloženje triba da sadrži, i na taj način javnosti učini dostupnim, odlučne činjenice zašto i na koji način je donet pravni akt tačno određene sadržine ko npr. u Modelu Odluke o promini podataka br. 1a.

Model Odluke o promini podataka br. 2

NACIONALNI SAVIT _____

NACIONALNE MANJINE

Republika Srbija

Broj: _____

Datum: _____

Misto: _____

Na osnovu člana 6.i člana 10. stav 1. tačka 1 Zakona o nacionalnim savitima nacionalni manjina (*"Službeni glasnik RS"*, br. 72/2009, 20/2014 - odluka US, 55/2014 i 47/2018) (u daljem tekstu: Zakon), a u skladu sa članom ___ Statuta Nacionalnog savita _____ nacionalne manjine (Broj: _____ od _____ 20_____ godine) (u daljem tekstu: Statut) i članom _____ Poslovnika o radu Nacionalnog savita nacionalne manjine (Broj: _____ od _____ 20_____ godine) (u daljem tekstu: Poslovnik)⁹, Nacionalni savit _____ nacionalne manjine (u daljem tekstu: Savit), na sidnici održanoj dana _____ 20 _____. godine, dono je slideću

ODLUKU

o

izmini/dopuni Statuta Nacionalnog savita

_____ **nacionalne manjine u pogledu**

podataka o adresi i sidištu

---

⁹ Odabrat sve el nike od ponuđeni opcija, u zavisnosti od unutrašnje organizacije i načina rada i odlučivanja nacionalnog savita nacionalne manjine.

I

U Statutu Savita (Broj: _____ od _____
20_____ godine), u članu _____ stav _____, riči "u
_____ (naziv mesta, opštine i/el grada), ulica
_____ br." zaminjivaje se ričima "u
_____ (naziv mesta, opštine i/el grada), ulica
_____ br."

II

Dosadašnja adresa Savita pristaje važit i da se koristi u pravnom
prometu danom donošenja konačnog Rišenja o upisu promine podataka
u Registru nacionalni savita.

III

Odluku, sa neophodnom dokumentacijom, dostavit
Ministarstvu za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog radi
upisa promine podataka u Registru nacionalni savita.

IV

Odluku objavit na oglasnoj tabli i zvaničnoj internet stranici
Savita.

Obrazloženje¹⁰

---

¹⁰ U skladu sa principom dobre uprave svaki pravni akt kojim se odlučiva o pravima i obavezama, a samim tim i onaj koji je donet vršenjom javni ovlašćenja, treba da ima obrazloženje. Tim prije ukoliko njegov obavezni prilog ne pridstavlja zapisnik sa sidnice na kojima je donet. Obrazloženje treba da sadrži, i na taj način javnosti učini dostupnim, odlučne činjenice zašto i na koji način je donet pravni akt tačno određene sadržine ko npr. u Modelu Odluke o promini podataka br. 1a.

4. FINANSIRANJE NACIONALNI SAVITA

Jedno od, koliko važni toliko i interesantni, pitanja jeste pitanje finansiranja nacionalni savita.

Zakon o nacionalnim savitima nacionalni manjina

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 – odluka US, 55/2014 i 47/2018)

"Član 114.

Sridstva za finansiranje rada nacionalni savita obezbeđivaje se iz budžeta Republike Srbije, budžeta autonomne pokrajine i budžeta jedinice lokalne samouprave, donacija i ostali prihoda."

Sridstva koja se obezbeđivaje u budžetu Republike Srbije raspoređivaje se tako da se:

- **30% raspoređiva u jednakim iznosima svim registrovanim nacionalnim savitima** u Republici Srbiji a
- ostatak sridstava (**70%**) **srazmirno broju pripadnika određene nacionalne manjine koju nacionalni savit predstavlja prema rezultatima poslednjeg popisa stanovništva, ko i ukupnom broju ustanova, fondacija i prividnih društava čiji je osnivač el suosnivač nacionalni savit el čija su osnivačka prava dilimično el u cilini prineta na nacionalni savit.**

U okviru tog pitanja, posebnu pažnju zasluživaje sridstva za finansiranje rada nacionalni savita koja se obezbeđivaje iz budžeta jedinice lokalne samouprave.

Zakon o nacionalnim savitima nacionalni manjina

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 – odluka US, 55/2014 i 47/2018)

"Član 114.

Sridstva koja se obezbeđivaje u budžetu jedinice lokalne samouprave, raspoređivaje se, u skladu sa **odlukom nadližnog organa jedinice lokalne samouprave**, nacionalnim savitima koji:

- 1) imaju **sidište na teritoriji jedinice lokalne samouprave;**
- 2) **pridstavljaje nacionalne manjine koje u stanovništvu jedinice lokalne samouprave dostižu najmanje 10% od ukupnog stanovništva;"**
- 3) **pridstavljaje nacionalne manjine čiji je jezik u službenoj upotribi na teritoriji jedinice lokalne samouprave.**

Drugim ričima:

- obezbeđivanje sridstava za finansiranje rada nacionalni savita **je obaveza jedinica lokalne samouprave;**
- jedinice lokalne samouprave tu svoju obavezu izvršavaje donošenjom **Odluke o budžetu** koja triba da pridvidi budžetsku liniju i iznos sridstava oprideljeni za finansiranje rada nacionalni savita, **Odluke o raspodili i kriterijuma za raspodilu.**

5. NACIONALNI SAVITI U OBLASTI OBRAZOVANJA

Uslovno ričeno, ukoliko je poređenje uopšte moguće i umisno, oblast obrazovanja je najvažnija oblast u kojoj je nacionalnim savitima povireno vršenje javni ovlašćenja. Njev broj i značaj je velik i ukoliko se pravilno i blagovrimeno vrše, omogućavaju odgovarajući uticaj na donošenje ključni odluka, u miri u kojoj bilo koji oblik samouprave taj uticaj mož imat.

Pravo pripadnika nacionalni manjina na obrazovanje na svojem jeziku i pismu je ustavna kategorija. Počev od Ustava pa do zakona iz oblasti obrazovanja, razlikuju se dvi kategorije obrazovanja za pripadnike nacionalni manjina, u zavisnosti od činjenice ko je vlasnik i osnivač obrazovni ustanova.

Ustav Republike Srbije

("Sl. glasnik RS", br. 98/2006)

"Pravo na očuvanje posebnosti

Član 79.

Pripadnici nacionalni manjina imaje pravo na: .....

a. školovanje na svojem jeziku u državnim ustanova i ustanovama autonomni pokrajina

b. osnivanje privatni obrazovni ustanova."

Prema obimu i načinu na koji se ovo pravo ostvariva, razlikujemo tri vrste obrazovanja:

- pravo da se pripadnici nacionalni manjina **u cilosti obrazuju na svojem maternjem jeziku i pismu,**
- pravo da se obrazuju **kroz dvojezičnu nastavu** (na jeziku i pismu nacionalne manjine i srpskom jeziku i pismu) i
- pravo da **uče svoj maternji jezik i pismo kroz izučavanje predmeta "Jezik nacionalne manjine sa elementima nacionalne kulture".**

Zakon o zaštiti prava i sloboda nacionalni manjina

("Sl. list SRJ", br. 11/2002, "Sl. list SCG", br. 1/2003 – Ustavna povelja i "Sl. glasnik RS", br. 72/2009 – dr. Zakon, 97/2013 – odluka US i 47/2018)

"Škulovanje na maternjem jeziku

Član 13.

Pripadnici nacionalni manjina imaju pravo na **vaspitanje i obrazovanje na svojem jeziku, odnosno govoru** u ustanovama....."

Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja

("Sl. glasnik RS", br. 88/2017, 27/2018 – dr. zakon, 10/2019, 27/2018 – dr. zakon i 6/2020)

"Upotreba jezika

Član 5.

.....Za pripadnike nacionalne manjine obrazovno-vaspitni rad ostvariva se **na jeziku, odnosno govoru i pismu** nacionalne manjine."

Pravo na obrazovanje na jeziku i pismu nacionalne manjine garantovano je **na svim nivoima obrazovanja**:

- u **pridškulskim ustanovama**,
- **osnovnim** školama,
- **sridnjim** školama i
- **ustanovama visokog obrazovanja** (fakultetima i visokim školama strukovni studija).

Sva ovlašćenja čije je vršenje povireno nacionalnim savitima mogu se podilit, prema svojoj pravnoj prirodi i sadržini, na:

- **osnivačka i/el upravljačka**,
- **učeeće u upravljanju ustanovama kroz davanje mišljenja i pridloga**,
- **učeeće u izradi i donošenju nastavni planova i programa obrazovanja i vaspitanja, odnosno sadržaja za predmete koji izražavaju posebnost nacionalne manjine**,
- **učeeće u izboru i obezbiđivanju udžbenika i nastavni sridstava i**
- **druga ovlašćenja u oblasti obrazovanja**.

U okviru svake od navedeni grupa nalazi se određeni broj konkretni ovlašćenja. Dosadašnja praksa i podaci pokazuje da se jedan broj nji ne vrši jel ne postoji potreba za tim el ne postoje dovoljni kapaciteti za njevo kvalitetno vršenje, dok se priostala vrše na različite načine, u zavisnosti od tog koji nacionalni savit je konkretno u pitanju.

5.1. Davanje mišljenja

Ovlašćenje nacionalni savita da daju različite vrste mišljenja jeste jedno od oni javni ovlašćenja za čijim vršenjom postoji stalna i česta potreba.

Zakon o nacionalnim savitima nacionalni manjina

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 – odluka US, 55/2014 i 47/2018)

"Učešće u upravljanju ustanovama

Član 12.

U ustanovama pridškulskog vaspitanja i obrazovanja, osnovnog i sridnjeg obrazovanja i vaspitanja čiji je osnivač....., nacionalni savit:

1. daje **mišljenje o pridloženim kandidatima za članove upravnog, odnosno škulskog odbora – pridstavnicima jedinice lokalne samouprave, ...**

3. daje **mišljenje o kandidatu za direktora ustanove.....**

U ustanovama učeničkog i studentskog standarda čiji je osnivač....., nacionalni savit:

1. .... daje **mišljenje o ostalim kandidatima za članove upravnog odbora ustanova učeničkog standarda** čije je sidište na teritoriji jedinice lokalne samouprave u kojoj je jezik nacionalne manjine u službenoj upotribi,

2. daje **mišljenje o kandidatima za članove upravnog odbora ustanova studentskog standarda** čije je sidište na teritoriji jedinice lokalne samouprave u kojoj je jezik nacionalne manjine u službenoj upotribi,

3. daje **mišljenje u postupku izbora direktora ustanove učeničkog i studentskog standarda** čije je sidište na teritoriji jedinice lokalne samouprave u kojoj je jezik nacionalne manjine u službenoj upotribi,

4. daje **mišljenje u postupku razrišenja direktora i članova organa upravljanja.....**

U oblasti visokog obrazovanja u ustanovama....., nacionalni savit:

2. daje **mišljenje o kandidatima pridloženim za organ poslovođenja i organ upravljanja visokoškulske ustanove** u kojoj se nastava u cilini el dilomično izvodi na jeziku nacionalne manjine.

Planovi i programi nastave i učenja

Član 13.

3. daje **mišljenje ministru nadližnom za poslove obrazovanja i vaspitanja na nastavne planove i programe srpskog jezika ko nematernjeg,**

5. daje **mišljenje na škulski i vaspitni program ustanova za koje je utvrđeno da su od posebnog značaja za nacionalnu manjinu.**

Udžbenici i nastavna sridstva

Član 14.

- **Nacionalni savit daje prithodnu saglasnost u postupku odobranja rukopisa udžbenika, priručnika, dodatni nastavni sridstava, nastavni pomagala, didaktički sridstava i didaktički igrovni sridstava na jeziku i pismu nacionalne manjine....."**

U okviru ovog ovlašćenja, jedno od najprisutnji jeste ovlašćenje nacionalnog savita da daje **mišljenje o pridloženom kandidatu za direktora** pridškulske, odnosno ustanove osnovnog i sridnjeg obrazovanja i vaspitanja.

Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja

("Sl. glasnik RS", br. 88/2017, 27/2018 – dr. zakon, 10/2019, 27/2018 – dr. zakon i 6/2020)

"Izbor direktora ustanove

Član 123.

- Konkurs za izbor direktora **raspisiva organ upravljanja (Upravni odbor u pridškulsokoj ustanovi/Školski odbor u osnovnoj, odnosno sridnjoj škuli),**
- U ustanovi u kojoj se obrazovno-vaspitni rad izvodi i na jeziku nacionalne manjine organ upravljanja je **dužan/mora pribavit mišljenje nacionalnog savita nacionalne manjine,**
- Ukoliko nacionalni savit nacionalne manjine **ne dostavi mišljenje u roku od 15 dana od dana prijema zahtiva smatra se da je mišljenje dato."**

	PONEDILJAK NEDILJA	UTORAK	SRIDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA
Dan prijema zahtiva za davanje mišljenja						
		X MIŠLJENJE Dato/Pribavljeno				

Radi efikasnog i pravilnog vršenja ovog ovlašćenja važno je napominiti slideće:

- Obaveza upravnog odbora da **pribavi mišljenje nacionalnog savita nacionalne manjine** u sebi sadrži obavezu da se **zahtiv za davanje mišljenja o pridloženom kandidatu, sa**

neophodnom dokumentacijom i prijavama, dostavi nacionalnom savitu,

- Dostavljanje zahtiva za davanje mišljenja mora **bit blagovrimeno kako bi nacionalni savit imao dovoljno vremena razmotrit dostavljeni zahtiv, podnete prijave i prpratnu dokumentaciju,**
- U slučaju da nacionalni savit **ne da el ne dostavi traženo mišljenje u propisanom roku** smatra se da je **dao mišljenje o pridloženom kandidatu, odnosno da je na taj način ispunjen obavezan uslov koji propisiva zakon i otklonjena pripreka za dalje sprovođenje izbora,**
- Da ukoliko nacionalni savit **nije primio zahtiv za davanje mišljenja el ga nije primio blagovrimeno** (npr. ne ostavlja dovoljno vremena za razmatranje podnetog zahtiva) postoji mogućnost **obraćanja ministru obrazovanja** koji je ovlašćen da, ukoliko **utvrdi da postupak konkursa nije sproveden u skladu sa zakonom, u roku od 8 dana donese rišenje o ponovnom raspisivanju konkursa za izbor direktora,**
- Da je rišenje ministra o imenovanju direktora **konačno i mož ga pobijati samo nezadovoljni učesnik konkursa u odgovarajućem sudskom postupku, al ne i nacionalni savit nacionalne manjine.**

Prigledom javno dostupni podataka mož se uočiti da su oni nacionalni saviti, koji su do sad vršili ovo ovlašćenje, donosili akte koje su naslovljavali ko "Odluka/Odluka o davanju mišljenja". S druge strane, ti isti nacionalni saviti su prilikom vršenja drugi ovlašćenja npr. davanja pridloga donosili akte koje su naslovljavali ko "Mišljenje". Ne ulazeć u priciznost i adekvatnost pomenuti naslova, ko ni u unutrašnju organizaciju i način rada ti nacionalni savita potribno je ukazati na slideće:

- **Zakon koristi i poznaje termin "Mišljenje"** (njega mož doneti npr. Izvršni odbor a svojom Odlukom potvrditi Savit) i
- Od tog kako je naslovljen navedeni akt puno su **važniji njegova forma i sadržina,** a u obadva slučajima u postojećim, javno dostupnim aktima, **nedostaju neki elementi.**

Model Mišljenja/Odluke o pridloženom kandidatu/tima

NACIONALNI SAVIT _____

NACIONALNE MANJINE

Republika Srbija

Broj: _____

Datum: _____

Misto: _____

PRIDŠKULSKA USTANOVA/_____ ŠKOLA

" _____ "

U _____

Ulica _____ **br.** _____

_____

Na osnovu člana 123. stav 8. Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Službeni glasnik RS", br. 88/2017, 27/2018 – dr. zakon, 10/2019 i 6/2020) i člana 12. stav 1. tačka 3. Zakona o nacionalnim savitima nacionalni manjina ("Službeni glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 - odluka US, 55/2014 i 47/2018), a u skladu sa članom ___ Statuta Nacionalnog savita _____ nacionalne manjine (Broj: _____ od _____ 20_____ godine) (u daljem tekstu: Statut) i članom _____ Poslovnika o radu Nacionalnog savita nacionalne manjine (Broj: _____ od _____ 20_____ godine) (u daljem tekstu: Poslovnik)¹¹, Izvršni odbor Nacionalnog savita _____ nacionalne manjine/Nacionalni savit _____ nacionalne manjine (u

---

¹¹ Odabrat sve el nike od ponuđeni opcija, u zavisnosti od unutrašnje organizacije i načina rada i odlučivanja nacionalnog savita nacionalne manjine.

daljem tekstu: Izvršni odbor/Savit), na sidnici održanoj dana _____ 20
_____. godine, dono je slideć

MIŠLJENJE/ODLUKU O DAVANJU MIŠLJENJA

o

kandidatima za izbor direktora

Pridškulske ustanove / _____ škole

" _____ "

u _____

I

Kandidat _____ (ime i prezime),
_____ (vrsta i stepen stručne spreme, odnosno
akademsko zvanje), iz _____ (naziv mista/opštine/grada),
ulica _____, JMBG _____, LK Br,
_____, **ne ispunjava/ispunjava** sve propisane i
neophodne uslove za izbor na pridloženu funkciju.

II

Daje se **pozitivno/negativno** mišljenje za izbor pridloženog
kandidata iz člana 1. ovog Mišljenja/Odluke na funkciju direktora
Pridškulske _____ ustanove/ _____ škole
" _____ " u
_____.

III

Odluku dostavit pridsidniku Savita radi odobravanja na prvoj narednoj sidnici Savita¹²/Pridškulskej ustanovi/_____ škuli " _____ " u _____.¹³

IV¹⁴

Odluku objavit na oglasnoj tabli i zvaničnoj internet stranici Savita.

Obrazloženje¹⁵

---

¹² Članom 7. stav 7. Zakona pridviđeno je da Savit odobrava odluku koju je dono Izvršni odbor na prvoj narednoj sidnici, al i da odluka Izvršnog odbora ostaje na snazi čak i ako je Savit ne odobri. U slučaju neodobravanja odluke Izvršnog odbora, Izvršnom odboru pristaje mandat, al odluka ostaje na snagi. U skladu sotim, i take odluke koje je Izvršni odbor dono su, bar prama sad važećem rišenju, punovažne i mogu se dostavit tražiocu mišljenja/pridloga/saglasnosti i objavit na oglasnoj tabli i zvaničnoj internet prezentaciji Savita.

¹³ Izabrat jednu od ponuđeni opcija u zavisnosti od činjenice da li je el ne Savit, svojim Statutom, Izvršnom odboru povirio odlučivanje o pojedinim pitanjima u vezi sa vršenjom ovlašćenja nacionalnog savita pridviđeni zakonom.

¹⁴ Ovaj član se primenjava samo u slučajovima kad je Mišljenje/Odluku dono Savit nacionalne manjine. Ukoliko je rič o Mišljenju/Odluki koju je dono Izvršni odbor, istovitan član triba da se nalazi u odluki kojom ga/je Savit odobrava.

¹⁵ U skladu sa principom dobre uprave svaki pravni akt kojim se odlučiva o pravima i obavezama, a samim tim i onaj koji je donet vršenjom javni ovlašćenja, triba da ima obrazloženje. Tim prije ukoliko njegov obavezni prilog ne pridstavlja zapisnik sa sidnice na kojima je donet. Obrazloženje triba da sadrži, i na taj način javnosti učini dostupnim, odlučne činjenice zašto i na koji način je donet pravni akt tačno određene sadržine ko npr. u Modelu Odluke o promini podataka br. 1a.

Model Odluke/Zaključka¹⁶ o davanja saglasnosti na

Mišljenje/Odluku Izvršnog odbora

NACIONALNI SAVIT _____

NACIONALNE MANJINE

Republika Srbija

Broj: _____

Datum: _____

Misto: _____

Na osnovu člana 7. stav 7. Zakona o nacionalnim savitima nacionalni manjina ("Službeni glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 - odluka US, 55/2014 i 47/2018)(u daljem tekstu: Zakon), odredbe člana _____ Statuta Nacionalnog savita _____ nacionalne manjine (Broj: _____ od _____ 20_____ godine) (u daljem tekstu: Statut) i člana _____ Poslovnika o radu Nacionalnog savita nacionalne manjine (Broj: _____ od _____ 20_____ godine)(u daljem tekstu: Poslovnik) ¹⁷, Nacionalni savit _____ nacionalne manjine(u daljem tekstu:Savit), na sidnici održanoj dana _____ 20 _____. godine, dono je

---

¹⁶ Odabrat jednu od ponuđeni opcija u zavisnosti od tog ko je i kaku odluku prithodno dono.

¹⁷ Odabrat sve el nike od ponuđeni opcija, u zavisnosti od unutrašnje organizacije i načina rada i odlučivanja nacionalnog savita nacionalne manjine.

ODLUKU/ZAKLJUČAK
O
POTVRĐIVANJU MIŠLJENJA/ODLUKE IZVRŠNOG ODBORA U
POSTUPKU IZBORA DIREKTORA
PRIDŠKOLSKE USTANOVE/_____ ŠKULE
"_____ " u
_____

I

Savit potvrđiva Mišljenje/Odluku Izvršnog odbora o davanju mišljenja na izbor direktora Pridškulske ustanove /_____ škole "_____ " u _____ (Broj: _____) donetu dana _____ 20__ godine.

II

Odluku/Zaključak, sa neophodnom dokumentacijom, dostavit Pridškulskoj ustanovi/_____ škuli "_____ " u _____.

III

Odluku/Zaključak objaviti na oglasnoj tabli i zvaničnoj internet stranici Savita.

Obrazloženje¹⁸

---

¹⁸ U skladu sa principom dobre uprave svaki pravni akt kojim se odlučiva o pravima i obavezama, a samim tim i onaj koji je donet vršenjom javni ovlašćenja, treba da ima obrazloženje. Tim prije ukoliko njegov obavezni prilog ne predstavlja zapisnik sa sednice na kojima je donet. Obrazloženje treba da sadrži, i na taj način javnosti učini dostupnim, odlučne činjenice zašto i na koji način je donet pravni akt tačno određene sadržine kao npr. u Modelu Odluke o promini podataka br. 1a.

5.2. Davanje pridloga

Ništa manje važno niti učestalo nije i ovlašćenje nacionalni savita da pridlažu kandidate za organe upravljanja.

Zakon o nacionalnim savitima nacionalni manjina

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 – odluka US, 55/2014 i 47/2018)

"Učešće u upravljanju ustanovama

Član 12.

U ustanovama pridškulskog vaspitanja i obrazovanja, osnovnog i sridnjeg obrazovanja i vaspitanja čiji je osnivač....., u kojima se obrazovno-vaspitni rad izvodi i na jeziku nacionalne manjine el u kojim se izučava govor, jezik i kultura nacionalne manjine ko poseban nastavni predmet nacionalni savit:

2.pridlaže članove upravnog, odnosno škulskog odbora – pridstavnik e jedinice lokalne samouprave u ustanovi u kojoj se taj rad izvodi na jeziku nacionalne manjine u većini odiljenja el za koje je utvrđeno da je od posebnog značaja za obrazovanje nacionalne manjine.

U **ustanovama učeničkog i studentskog standarda** čiji je osnivač....., nacionalni savit:

1.pridlaže jednog člana – pridstavnik a osnivača ..... Ako je u jedinici lokalne samouprave **više jezika nacionalni manjina u službenoj upotribi**, zainteresovani **nacionalni saviti pridlažu zajedničkog kandidata za člana upravnog odbora."**

U okviru navedene grupe ovlašćenja, jedno od najčešće korišćeni jeste ovlašćenje nacionalnog savita da pridlaže članove organa upravljanja u ustanovama pridškulskog vaspitanja i obrazovanja, ko i ustanovama osnovnog i sridnjeg obrazovanja i vaspitanja.

Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja
("Sl. glasnik RS", br. 88/2017, 27/2018 – dr. zakon, 10/2019, 27/2018 –
dr. zakon i 6/2020)

"Sastav i imenovanje organa upravljanja

Član 116.

- **Organ upravljanja** čine po tri pridstavnik iz reda zaposleni u ustanovi, roditelja, odnosno drugi zakonski zastupnik i **tri pridstavnik na pridlog jedinice lokalne samouprave,**
- **Članove organa upravljanja ustanove imenuje i razrišava skupština jedinice lokalne samouprave, ...**
- **U ustanovi u kojoj se u svim el većini odiljenja obrazovno-vaspiti rad izvodi na jeziku nacionalne manjine, nacionalni savit nacionalne manjine pridlaže tri pridstavnik jedinice lokale samouprave u organ upravljanja."**

Radi efikasnog i pravilnog vršenja ovog ovlašćenja važno je napominit:

- Ako **ovlašćeni pridlagač**, pa samim tim i nacionalni savit, **ne sprovede postupak u skladu sa zakonom el pridloži kandidata suprotno odredbama zakona, skupština jedinice lokalne samouprave odrediće nov rok za usklađivanje sa zakonom,**
- Ako **ovlašćeni pridlagač ni u ponovo datom roku ne postupi** u skladu sa zakonom, **skupština jedinice lokalne samouprave imenovaće sama članove organa upravljanja brez pridloga ovlašćenog pridlagača,**
- **Skupština jedinice lokalne samouprave dužna je tj. mora usvojiti,** ukoliko je pridlog sproveden u skladu sa zakonom, **pridlog za člana organa upravljanja iz reda zaposleni u ustanovi i roditelja, al ne i pridlog nacionalni savita,**
- **Skupština jedinice lokalne samouprave donosi rišenje o imenovanju organa upravljanja,**

- Rišenje o imenovanju je konačno i nacionalni savit ko ovlašćeni pridlagač ga mož pobijat u odgovarajućem sudskom postupku.

**Model Mišljenja/Odluke o pridlogu za izbor članova
Upravnog/Školskog odbora**

NACIONALNI SAVIT _____

NACIONALNE MANJINE

Republika Srbija

Broj: _____

Datum: _____

Misto: _____

GRAD/OPŠTINA _____

SKUPŠTINA GRADA/OPŠTINE

Ulica _____ **br.** _____

_____

Na osnovu člana 116. stav 8. Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Službeni glasnik RS", br. 88/2017, 27/2018 – dr. zakon, 10/2019 i 6/2020) i člana 12. stav 1. tačka 2. Zakona o nacionalnim savitima nacionalni manjina ("Službeni glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 - odluka US, 55/2014 i 47/2018),a u skladu sa članom ___ Statuta Nacionalnog savita _____ nacionalne manjine (Broj: _____ od

_____ 20_____ godine) (u daljem tekstu:Statut) i članom _____ Poslovnika o radu Nacionalnog savita nacionalne manjine (Broj: _____ od _____ 20_____ godine)(u daljem tekstu:Poslovník)¹⁹, Nacionalni savit _____ nacionalne manjine/Izvršni odbor (u daljem tekstu:Savit/Izvršni odbor)²⁰, na sidnici održanoj dana _____ 20 _____. godine, dono je slideće/u

MIŠLJENJE/ODLUKU

o

kandidatu/ima za izbor članova Upravnog/Školskog odbora

Pridškulske ustanove/_____ škole

" _____ " u _____

I

Za članove Upravnog/Školskog odbora Pridškulske ustanove/_____ škole " _____ " u

pidlažu se:

- Kandidat _____ (*ime i prizime*), _____ (*vrsta i stepen stručne spreme, odnosno akademsko zvanje*), iz _____ (*naziv mista/opštine/grada*), ulica _____, JMBG _____, LK _____ Br, _____
- Kandidat _____ (*ime i prizime*), _____ (*vrsta i stepen stručne spreme, odnosno akademskog zvanje*), iz _____ (*naziv mista/opštine/grada*), ulica _____, JMBG _____

¹⁹ Odabrat sve el nike od ponuđeni opcija, u zavisnosti od unutrašnje organizacije i načina rada i odlučivanja nacionalnog savita nacionalne manjine.

²⁰ Izabrat jednu od ponuđeni opcija u zavisnosti od činjenice da I je el nije Savit, svojim Statutom, Izvršnom odboru povirio odlučivanje o pojedinim pitanjima u vezi sa vršenjom ovlašćenja nacionalnog savita pridviđeni zakonom.

- _____, LK Br,
_____,
- Kandidat _____ (ime i prezime),
_____ (vrsta i stepen stručne spreme, odnosno
akademsko zvanje), iz _____ (naziv
mista/opštine/grada), ulica _____, JMBG
_____, LK Br,
_____.

II

Odluku dostavit pridsidniku Savita radi odobravanja na prvoj narednoj sidnici Savita²¹/Skupštini grada/opštine _____.²²

III²³

Odluku objaviti na oglasnoj tabli i zvaničnoj internet stranici Savita.

Obrazloženje²⁴

---

²¹ Članom 7. stav 7. Zakona pridviđeno je da Savit odobrava odluku koju je dono Izvršni odbor na prvoj narednoj sidnici, al i da odluka Izvršnog odbora ostaje na snagi čak i ako je Savit ne odobri. U slučaju neodobravanja odluke Izvršnog odbora, Izvršnom odboru pristaje mandat, al odluka ostaje na snagi. U skladu s tim, i take odluke koje je Izvršni odbor dono su, bar prama sad važećem rišenju, punovažne i mogu se dostavit tražiocu mišljenja/pridloga/saglasnosti i objaviti na oglasnoj tabli i zvaničnoj internet prezentaciji Savita.

²² Izabrat jednu od ponuđeni opcija u zavisnosti od činjenice dal je el nije Savit, Statutom, Izvršnom odboru povirio odlučivanje o pojedinim pitanjima u vezi sa vršenjom ovlašćenja nacionalnog savita pridviđeni zakonom.

²³ Ovaj član se priminjiva samo u slučajovima kad je Mišljenje/Odluku dono Savit nacionalne manjine. Ukoliko je rič o Mišljenju/Odluki koju je dono Izvršni odbor, istovitan član triba da se nalazi u odluci kojom ga/je Savit odobrava.

²⁴ U skladu sa principom dobre uprave svaki pravni akt kojim se odlučiva o pravima i obavezama, a samim tim i onaj koji je donet vršenjom javni ovlašćenja, triba da ima obrazloženje. Tim prije ukoliko njegov obavezni prilog ne pridstavlja zapisnik sa

6. NACIONALNI SAVITI U OBLASTI SLUŽBENE UPOTRIBE JEZIKA I PISMA

Jezik je osnovno obilježje ličnog i/ili kolektivnog identiteta. Zbog te činjenice, **pravo na upotrebu maternjeg jezika i pisma** uživa posebnu zaštitu u okviru očuvanja posebnosti nacionalni manjina i predstavlja ustavnu kategoriju.

Prema oblasti upotrebe i ostvarivanja pravo na upotrebu maternjeg jezika i pisma može se podijeliti na:

- Pravo na **privatnu** upotrebu,
- Pravo na **javnu** upotrebu i
- Pravo na **službenu** upotrebu.

Službena upotreba jezika i pisma je sama po sebi složen pojam, koji u sebi obuhvaća veliki broj najrazličitiji mira i aktivnosti koje se mogu priduzimati. Zbog tog nacionalni saviti nacionalni manjina u oblasti službene upotrebe jezika i pisma nacionalni manjina imaju veći broj najrazličitiji ovlašćenja. Ona se, uopšteno gledajući, mogu grupisati na sledeći način:

- Ovlašćenje na **priduzimanje mira i aktivnosti** za unapređenje službene upotrebe jezika i pisma nacionalne manjine;
- Ovlašćenje na **donošenje odluka (utvrđivanje)**;
- Ovlašćenje na **pridlaganje mira, aktivnosti i odluka** i
- Ovlašćenje na **davanje mišljenja**.

Jezici i pisma nacionalni manjina mogu biti u službenoj upotrebi na sva tri nivoa javne vlasti:

---

sidnice na kojima je donet. Obrazloženje treba da sadrži, i na taj način javnosti učini dostupnim, odlučne činjenice zašto i na koji način je donet pravni akt tačno određene sadržine kao npr. u Modelu Odluke o promini podataka br. 1a.

- Nivou jedinice lokalne samouprave (**lokalni**),
- Nivou autonomni pokrajina (**pokrajinski**) i
- Nivou Republike Srbije (**republički**).

Ostvarivanje prava na službenu upotrebu jezika i pisma nacionalne manjine **na lokalnom nivou** je, gledano po učestalosti i brojnosti, najčešći vid ostvarivanja ovog prava, i za svakodnevni život pripadnika nacionalni manjina najvažniji.

Zakon o zaštiti prava i sloboda nacionalni manjina

("Sl. list SRJ", br. 11/2002, "Sl. list SCG", br. 1/2003 – Ustavna povelja i "Sl. glasnik RS", br. 72/2009 – dr. Zakon, 97/2013 – odluka US i 47/2018)

"Službena upotreba jezika i pisma

Član 11.

Na teritoriji jedinice lokalne samouprave di **tradicionalno žive pripadnici nacionalni manjina, njev jezik i pismo mož bit u ravnopravnoj upotrebi.**

.....

Na teritoriji ti jedinica lokalne samouprave ....., **nazivi jedinica lokalne samouprave, naseljeni mesta, trgova i ulica i drugi toponimi ispisivaje se i na jeziku dotične nacionalne manjine, prema njezinoj tradiciji i pravopisu.....**

U naseljenim mistima u jedinicama lokalne samouprave, ..., u kojima **procenat pripadnika određene nacionalne manjine u ukupnom broju stanovnika na teritoriji naseljenog mesta dostiže 15% ....., nazivi jedinica lokalne samouprave, naseljeni mesta, trgova i ulica i drugi toponimi ispisivaje se i na jeziku dotične nacionalne manjine, prema njezinoj tradiciji i pravopisu, i u slučaju da jezik te nacionalne manjine nije u službenoj upotrebi na teritoriji jedinice lokalne samouprave."**

Sa stanovišta očuvanja posebnosti, i istovrimeno ko najbolji dokaz ravnopravne upotrebe maternjeg jezika i pisma nacionalne manjine, dva su najvažnija ovlašćenja nacionalnog savita:

- **samostalno odlučiva** (npr. o utvrđivanju tradicionalni naziva jedinica lokalne samouprave, naseljeni mesta i dr.) i
- **učestvuje u određivanju naziva** (npr. ulica, trgova, gradski četvrti itd.).

6.1. Samostalno odlučivanje

Zakon o nacionalnim savitima nacionalni manjina

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 – odluka US, 55/2014 i 47/2018)

"5. Ovlašćenja u oblasti službene upotrebe jezika i pisma

Član 22.

Nacionalni savit:

1. **utvrđiva tradicionalne nazive** jedinica lokalne samouprave, naseljeni mesta i drugi geografski naziva na jeziku nacionalne manjine, ako je na području jedinice lokalne samouprave el naseljenog mesta **jezik nacionalne manjine u službenoj upotribi...**"

Pravilno vršenje ovog ovlašćenja podrazumiva da nacionalni saviti, prilikom njegovog vršenja, triba da se pridržavaju određeni pravila:

- Forma tj. pravni akt kojim se utvrđiva tradicionalni naziv je **Rišenje;**
- Rišenje o njevom utvrđivanju **se objavljuje** u "*Službenom glasniku Republike Srbije*", a u slučaju nacionalni savita čije je sidište na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine u "*Službenom listu Autonomne pokrajine Vojvodine*". Rišenja kojim se utvrđivaje tradicionalni nazivi objavljuje se i u lokalnom službenom glasilu;

- Nazivi koje **utvrdi nacionalni savit** postaju nazivi u službenoj upotribi na jeziku i pismu te nacionalne manjine;
- Oni **ne mogu zaminit nazive jedinica lokalne samouprave, naseljeni mesta i drugi geografski naziva na srpskom jeziku i pismu** već se **ravnopravno i istovrimeno upotribljavaje pored nji**;
- Sama po sebi odluka, nacionalnog savita nije dovoljna već je neophodno da **skupština jedinice lokalne samouprave pomenute nazive na jeziku i pismu nacionalne manjine "uvede" u upotribru tj. propiše u statutu**, tačnije da o tom donese odgovarajuće izmine postojećeg statuta;

U praksi se često priviđa činjenica da Zakon o lokalnoj samopravi propisiva još jedan uslov više, tačnije obavezno učešće još jednog oblika organizovanja, u postupku promine naziva – savita za međunacionalne odnose.

Zakon o lokalnoj samoupravi

("Sl. glasnik RS", br. 129/2007, 83/2014 – dr. zakon, 101/2016 – dr. zakon i 47/2018)

Član 93.

"Skupština jedinice lokalne samouprave utvrđiva ... i odlučiva o nazivima ulica, trgova, gradski četvrti, zaselaka i drugi diloa naseljeni mesta na svojoj teritoriji....., nuz prithodnu saglasnost ministarstva nadližnog za poslove lokalne samouprave.

Ako je na području jedinice lokalne samouprave jezik nacionalne manjine u službenoj upotribru, u postupku promine naziva ulica, trgova, gradski četvrti, zaselaka i drugi diloa naseljeni mesta, **pribaviće se mišljenje nacionalnog savita i savita za međunacionalne odnose."**

Iako podaci iz svakodnevnog života mogu ukazivati na drugačije mišljenje, osnivanje savita za međunacionalne odnose (SMO) je **zakonom propisana obaveza jedinica lokalne samouprave**. Odluka o formiranju SMO treba, pored konstitutivni elemenata – sastav i lične podatke svi članova, da definiše njevu nadležnost, dilokrug rada i način rada.

Zakon o lokalnoj samoupravi

(*"Sl. glasnik RS"*, br. 129/2007, 83/2014 – dr. zakon, 101/2016 – dr. zakon i 47/2018)

Član 98.

"U nacionalno mišovitim jedinicama lokalne samouprave osniva se savit za međunacionalne odnose, ko samostalno radno tilo, koje čine pridstavnici srpskog naroda i nacionalni manjina, u skladu sa ovim zakonom i statutom.

Nacionalno mišovitim jedinicama lokalne samouprave, u smislu ovog zakona, smatraje se jedinice lokalne samouprave u kojima pripadnici jedne nacionalne manjine čine više od 5% od ukupnog broja stanovnika el svi nacionalni manjina čine više od 10% od ukupnog broja stanovnika prema poslidnjem popisu stanovništva u Republici Srbiji.

Pridstavnike u savitu za međunacionalne odnose mogu imat pripadnici srpskog naroda i nacionalni manjina sa više od 1% učešća u ukupnom stanovništvu jedinice lokalne samouprave.

U slučaju nacionalni manjina koje imaje svoje izabrane nacionalne savite, pridstavnici nacionalni manjina u savitu se biraje na pridlog nacionalnog savita, a pridstavnike srpskog naroda pridlaže stalno radno tilo skupštine jedinice lokalne samouprave, koje obavlja poslove u vezi sa kadrovskim pitanjima."

Zakon o nacionalnim savitima nacionalni manjina

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 – odluka US, 55/2014 i 47/2018)

"5. Ovlašćenja u oblasti službene upotrebe jezika i pisma

Član 10. *

Nacionalni savit:

7) **pridlaže pridstavnika** nacionalne manjine **u savitu za međunacionalne odnose** u jedinici lokalne samouprave;"

6.2. Davanje pridloga

Jedna od karakteristika oblasti službene upotrebe jezika i pisma nacionalni manjina jeste da ovlašćenje nacionalnog savita da pridlaže ode čini, za razliku od drugi oblasti, grupu sa najvećim brojom konkretni ovlašćenja. Istovrimeno, to je zaista jedno od oni ovlašćenja za čijim vršenjom postoji stalna i česta potreba.

Nacionalni savit učestvuje u određivanju naziva na dva načina:

- **Pridlaganjem promina** ovi naziva i
- **Davanjem mišljenja** u postupku utvrđivanja ovi naziva.

Zakon o nacionalnim savitima nacionalni manjina

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 – odluka US, 55/2014 i 47/2018)

"Ovlašćenja u oblasti službene upotrebe jezika i pisma

Član 22.

Nacionalni savit: .....

2. pridlaže nadležnom organu **isticanje naziva jedinica lokalne samouprave, naseljeni mesta i drugi geografski naziva na jeziku i pismu** nacionalne manjine;

3. pridaže **utvrđivanje jezika i pisma nacionalne manjine ko službenog jezika i pisma u jedinici lokalne samouprave,**
4. pridaže **prominu naziva ulica, trgova, gradski četvrti, zaselaka, drugi dilova naseljeni mesta, ko i ustanova za koje je utvrđeno da su od posebnog značaja za nacionalnu manjinu,**
6. pridaže **nadležnom organu vršenje nadzora nad službenom upotrebom jezika i pisma nacionalne manjine."**

Pravilno vršenje ovog ovlašćenja podrazumiva da nacionalni saviti, prilikom njegovog vršenja, treba da se pridržavaju određeni pravila:

- Ukoliko nacionalni savit **pridaže prominu naziva** ulica, trgova, gradski četvrti, zaselaka i drugi dilova naseljeni mesta, prilog mora bit sačinjen u **formi Pridloga rišenja Skupštine jedinice lokalne samouprave, sa obrazloženjom,**
- Navedeni Pridlog odluke mora bit **upućen Skupštini jedinice lokalne samouprave,**
- Ukoliko nacionalni savit **pridaže isticanje naziva** jedinica lokalne samouprave, naseljeni mesta i drugi geografski naziva na jeziku i pismu nacionalne manjine, taj prilog mora bit u **formi Odluke nacionalnog savita, sa obrazloženjom,**
- Navedena Odluka nacionalnog savita mora bit **upućena Gradskoj/Opštinskoj službi nadležnoj za lokalne saobraćajnice el Javnom priduzeću "Putovi Srbije" radi isticanja naziva na magistralnim putovima.**

Zakon o lokalnoj samoupravi

("Sl. glasnik RS", br. 129/2007, 83/2014 – dr. zakon, 101/2016 – dr. zakon i 47/2018)

Član 94.

"Ako sadržina odredbi pridloga statuta jedinice lokalne samouprave el drugi akata o ..... nazivima dilaova naseljeni mista ne odgovara istorijskim el stvarnim činjenicama, ako se njima povriđivaje opšti el državni interesi, nacionalna el virska osićanja el vriđa javni moral, ministarstvo nadližno za poslove lokalne samouprave odbiće, u roku od 60 dana od dana prijema pridloga statuta el drugog akta, davanje saglasnosti na te odredbe.

Ako se ministarstvo nadližno za poslove lokalne samouprave ne izjasni u roku od 60 dana smatraće se da je data saglasnost."

Model Rišenja o utvrđivanju tradicionalnog naziva

NACIONALNI SAVIT _____

NACIONALNE MANJINE

Republika Srbija

Broj: _____

Datum: _____

Misto: _____

GRAD/OPŠTINA _____

SKUPŠTINA GRADA/OPŠTINE

Ulica _____ **br.** _____

_____

Na osnovu člana 22. stav 1. tačka 1 Zakona o nacionalnim savitima nacionalni manjina ("Službeni glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 - odluka US, 55/2014 i 47/2018), a u skladu sa članom ___ Statuta Nacionalnog savita _____ nacionalne manjine (Broj: _____ od _____ 20_____ godine) (u daljem tekstu: Statut) i članom _____ Poslovnika o radu Nacionalnog savita nacionalne manjine (Broj: _____ od _____ 20_____ godine) (u daljem tekstu: Poslovnik) ²⁵, Nacionalni savit _____ nacionalne manjine/Izvršni odbor (u daljem tekstu: Savet/Izvršni odbor), na sidnici održanoj dana _____ 20 _____. godine, dono je

---

²⁵ Odabrat sve el nike od ponuđeni opcija, u zavisnosti od unutrašnje organizacije i načina rada i odlučivanja nacionalnog savita nacionalne manjine.

RIŠENJE
o
utvrđivanju tradicionalnog naziva Grada/Opštine
na jeziku i pismu _____
nacionalne manjine

I

Naziv " _____ " utvrđiva se ko tradicionalni naziv Grada/Opštine _____ na jeziku i pismu _____ nacionalne manjine.

II

Odluku dostavit pridsidniku Savita radi odobranja na prvoj narednoj _____ sidnici Savita²⁶/Skupštini _____ Grada/Opštine _____.²⁷

III²⁸

Odluku objaviti u "Sl. glasniku RS"/"Službenom listu *Autonomne pokrajine Vojvodine*", "Sl. listu grada/opštine _____", na oglasnoj tabli i zvaničnoj internet stranici Savita.

Obrazloženje²⁹

---

²⁶ Članom 7. stav 7. Zakona pridviđeno je da Savit odobrava odluku koju je dono Izvršni odbor na prvoj narednoj sidnici, al i da odluka Izvršnog odbora ostaje na snagi čak i ako je Savit ne odobri. U slučaju neodobranja odluke Izvršnog odbora, Izvršnom odboru pristaje mandat, al odluka ostaje na snagi. U skladu sotim, i take odluke koje je Izvršni odbor dono su, bar prema sad važećem rišenju, punovažne i mogu se dostavit tražiocu mišljenja/pridloga/saglasnosti i objavit na oglasnoj tabli i zvaničnoj internet prezentaciji Savita.

²⁷ Izabrat jednu od ponuđeni opcija u zavisnosti od činjenice dal je el ne Savit, Statutom, Izvršnom odboru povirio odlučivanje o pojedinim pitanjima u vezi sa vršenjom ovlašćenja nacionalnog savita pridviđeni zakonom.

²⁸ Ovaj član se primenjiva samo u slučajovima kad je Mišljenje/Odluku dono Savit nacionalne manjine. Ukoliko je rič o Mišljenju/Odluki koju je dono Izvršni odbor, istovitan član tiba da se nalazi u odluki kojom ga/je Savit odobrava.

Model Mišljenja/Odluke o davanju Mišljenja

NACIONALNI SAVIT _____

NACIONALNE MANJINE

Republika Srbija

Broj: _____

Datum: _____

Misto: _____

GRAD/OPŠTINA _____

SKUPŠTINA GRADA/OPŠTINE

GRADSKA/OPŠTINSKA UPRAVA

Komisija za nazive dilova naselja, ulica i trgova

Ulica _____ **br.** _____

_____

Na osnovu člana 93. Zakona o lokalnoj samoupravi (*"Službeni glasnik RS"*, br. 129/2007, 83/2014– dr. zakon, 101/2016 – dr. zakon i 43/2018) i člana 22. stav 1. tačka 6 Zakona o nacionalnim savitima nacionalni manjina (*"Službeni glasnik RS"*, br. 72/2009, 20/2014 - odluka US, 55/2014 i

---

²⁹ U skladu sa principom dobre uprave svaki pravni akt kojim se odlučiva o pravima i obavezama, a samim tim i onaj koji je donet vršenjom javni ovlašćenja, treba da ima obrazloženje, Tim prije ukoliko njegov obavezni prilog ne predstavlja zapisnik sa sednice na kojima je donet. Obrazloženje treba da sadrži, i na taj način javnosti učini dostupnim, odlučne činjenice zašto i na koji način je donet pravni akt tačno određene sadržine ko npr. u Modelu Odluke o promini podataka br. 1a.

47/2018), a u skladu sa članom ___ Statuta Nacionalnog savita _____ nacionalne manjine (Broj: _____ od _____ 20_____ godine) (u daljem tekstu: Statut) i članom _____ Poslovnika o radu Nacionalnog savita nacionalne manjine (Broj: _____ od _____ 20_____ godine)(u daljem tekstu: Poslovnik) ³⁰, Nacionalni savit _____ nacionalne manjine/Izvršni odbor (u daljem tekstu: Savit/Izvršni odbor), na sidnici održanoj dana _____ 20 _____. godine, dono je

MIŠLJENJE/ODLUKU

o

davanju Mišljenja na Pridlog rješenja o utvrđivanju naziva dilovima naselja/trgovima/ulicama na teritoriji Grada/Opštine

I

Daje se **pozitivno/negativno** mišljenje na Pridlog rješenja o utvrđivanju naziva dilu naselja/trgu/ulici (dio naselja/trg/ulica _____) na teritoriji Grada/Opštine _____ koje je Komisija za nazive dilova naselja, ulica i trgova utvrdila na sidnici održanoj dana _____ 20 ____ godine (Broj: _____).

II

Odluku dostavit pridsidniku Savita radi odobravanja na prvoj narednoj sidnici Savita³¹/Komisiji za nazive dilova naselja, ulica i trgova Grada/Opštine _____.³²

³⁰ Odabrat sve el nike od ponuđeni opcija, u zavisnosti od unutrašnje organizacije i načina rada i odlučivanja nacionalnog savita nacionalne manjine.

³¹ Članom 7. stav 7. Zakona pridviđeno je da Savit odobrava odluku koju je dono Izvršni odbor na prvoj narednoj sidnici, al i da odluka Izvršnog odbora ostaje na snazi čak i

Odluku objavit na oglasnoj tabli i zvaničnoj internet stranici Savita.

Obrazloženje³⁴

---

ako je Savit ne odobri. U slučaju neodobranja odluke Izvršnog odbora, Izvršnom odboru pristaje mandat, al odluka ostaje na snagi. U skladu sotim, i take odluke koje je Izvršni odbor dono su, bar prama sad važećem rišenju, punovažne i mogu se dostavit tražiocu mišljenja/pridloga/saglasnosti i objaviti na oglasnoj tabli i zvaničnoj internet prezentaciji Savita.

³² Izabrat jednu od ponuđeni opcija u zavisnosti od činjenice dal je el ne Savit, Statutom, Izvršnom odboru povirio odlučivanje o pojedinim pitanjima u vezi sa vršenjom ovlašćenja nacionalnog savita pridviđeni zakonom.

³³ Ovaj član se primenjiva samo u slučajovima kad je Mišljenje/Odluku dono Savit nacionalne manjine. Ukoliko je rič o Mišljenju/Odluki koju je dono Izvršni odbor, istovitan član triba da se nalazi u odluki kojom ga/je Savit odobrava.

³⁴ U skladu sa principom dobre uprave svaki pravni akt kojim se odlučiva o pravima i obavezama, a samim tim i onaj koji je donet vršenjom javni ovlašćenja, triba da ima obrazloženje. Tim prije ukoliko njegov obavezni prilog ne pridstavlja zapisnik sa sidnice na kojima je donet. Obrazloženje triba da sadrži, i na taj način javnosti učini dostupnim, odlučne činjenice zašto i na koji način je donet pravni akt tačno određene sadržine ko npr. u Modelu Odluke o promini podataka br. 1a.

7. NACIONALNI SAVITI U OBLASTI KULTURE

Brez obzira kako i na koji način svaćamo pojam "kultura" ova oblast je jedna od najzahtivniji i najizazovniji kad su u pitanju ovlašćenja nacionalni savita. Razlozi su brojni:

- Rič je o oblasti u kojoj se **susriću i povezivaje prošlost, sadašnjost i budućnost nacionalne manjine,**
- Radi se o veoma **razuđenom i raznolikom pravnom okviru** za čiju pravilnu i efikasnu primenu su odlučujuća i privlađujuća znanja o propisima iz oblasti **bibliotekarstva, arhivistike, muzeologije, literature, književnosti, izdavaštva, muzike, likovne umitnosti, arheologije** itd.
- U toj oblasti **dominante su odluke i aktivnosti strateškog karaktera,**
- **Inicijativa i aktivizam** nacionalnog savita su jedna od osnovi odlika ove oblasti,
- Zbog tog su u ovoj oblasti kapaciteti nacionalnog savita od izuzetne važnosti jel
- Cilj koji se želi postignit je trostruk: **očuvanje, razvoj i širenje** kulture.

Sva ovlašćenja čije vršenje je povireno nacionalnim savitima mogu se podilit prema svojoj pravnoj prirodi na:

- **osnivačka i/el upravljačka,**
- **učešće u upravljanju ustanovama (imenovanje članova upravnog odbora i davanje mišljenja) i**
- **druga ovlašćenja u oblasti kulture.**

U okviru svake od navedeni grupa nalazi se veći broj konkretni ovlašćenja. Dosadašnja praksa i podaci pokazuje da se određeni broj nji ne vrši jer ne postoji potreba za tim el ne postoje kapaciteti za njevo kvalitetno vršenje, dok se pristala vrše na različite načine, u zavisnosti od tog koji nacionalni savit je konkretno u pitanju.

Strateški gledano, najvažnije ovlašćenje nacionalnog savita u oblasti kulture jeste ovlašćenje da podnese priidlog za utvrđivanje da je određena ustanove kulture od posebnog značaja za nacionalnu manjinu.

Zakon o nacionalnim savitima nacionalni manjina

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 – odluka US, 55/2014 i 47/2018)

"Učešće u upravljanju ustanovama

Član 17.

.....Na **pridlog nacionalnog savita**, osnivač, izminom osnivačkog akta, mož utvrditi da je **ustanova kulture od posebnog značaja za nacionalnu manjinu.**"

7.1. Imenovanje članova upravnog odbora

Ništa manje važno nije ni ovlašćenje nacionalnog savita da imenuje članove organa upravljanja.

Zakon o nacionalnim savitima nacionalni manjina

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 – odluka US, 55/2014 i 47/2018)

"Učešće u upravljanju ustanovama

Član 17.

U ustanove kulture za koje je **izminom osnivačkog akta utvrđeno da su od posebnog značaja za nacionalnu manjinu**, nacionalni savit:

1. **imenuje najmanje jednog člana upravnog odbora** ustanove, u skladu sa zakonom kojim se uređiva oblast kulture, ..."

Zakon o kulturi

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 13/2016, 30/2016 – ispr. i 6/2020)

Član 42.

"U upravni odbor ustanove kulture ..... za koju se **izminom osnivačkog akta utvrdi da je od posebnog značaja za očuvanje, unapriđenje i razvoj kulturne posebnosti i očuvanja nacionalnog identiteta nacionalne manjine, najmanje jedan član upravnog odbora** imenuje se na **pridlog odgovarajućeg nacionalnog savita....."**

7.2. Davanje mišljenja

Ovlašćenje nacionalni savita da daju različite vrste mišljenje jeste jedno od oni ovlašćenja za čijim vršenjem postoji stalna i česta potreba.

Zakon o nacionalnim savitima nacionalni manjina

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 – odluka US, 55/2014 i 47/2018)

"Učešće u upravljanju ustanovama

Član 17.

U ustanovama kulture za koje je **izminom osnivačkog akta utvrđeno da su od posebnog značaja za nacionalnu manjinu**, nacionalni savit:

.....

2. daje mišljenje **o predloženim članovima upravnog odbora** ustanove,

3. daje mišljenje **u postupku izbora direktora** ustanove, ..."

Ipak, praksa je pokazala da je posljednji godina najčešće korišćeno i za svakodnevni život pripadnika nacionalni manjina najvažnije ovlaštenje za davanje jednog sasvim drugog mišljenja.

Zakon o nacionalnim savitima nacionalni manjina

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 – odluka US, 55/2014 i 47/2018)

"Druga ovlaštenja u oblasti kulture

Član 18.

Nacionalni savit: .....

10. daje **pridlog za raspodilu sridstava koja se dodiljavaje putom javnog konkursa iz budžeta** Republike, autonomne pokrajine el jedinice lokalne samouprave, ustanovama, manifestacijama i udruženjima nacioanalne manjine u oblasti kulture,..."

Zakon o kulturi

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 13/2016, 30/2016 – ispr. i 6/2020)

"Finansiranje i sufinansiranje projekata u kulturi

Član 76.

Nacionalni savit nacionalne manjine daje **pridlog za raspodilu sridstava koja se dodiljuju putom javnog konkursa iz budžeta** Republike, autonomne pokrajine el jedinice lokalne saouprave, ustanovama, manifestacijama i udruženjima nacioanalne manjine u oblasti kulture....."

Odredbe Zakona koje utvrđivaje ovo važno ovlaštenje nisu propisane na način da omogućavaje neposridnu primenu. Zato je za njegovo efikasno vršenje, vrlo važna sadržina podzakonskog akta. U njemu se nalaze svi neophodni podaci o tom da:

- radi **prikupljanja pridloga za finansiranje, odnosno sufinansiranje projekata** u kulturi svi nadležni organi (ministarstvo kulture i informisanja, pokrajinski sekretarijat za kulturu, organi jedinica lokalne samouprave) moraje **raspisat javni konkurs,**
- javni konkurs se mora **raspisat najmanje jedered godišnje,**
- nadležni organi moraje **objavit javni konkurs na svojoj zvaničnoj internet stranici i u najmanje jednom dnevnom štampanom mediju koji izlazi na teritoriji koju konkurs pokriva,**
- rok za podnošenje prijava **ne mož bit kraći od 30 daa od dana objavljivanja u dnevnom štampanom listu,**
- **pravo učešća** na konkursu imaje **ustanove, umitnička i druga udruženja, pojedinci i drugi subjekti u kulturi,**
- prijave na konkurs se podnose na **posebnom obrascu** koji je **sastavni dio konkursne dokumentacija a dostupan je na zvaničnoj internet stranici** nadležnog organa,
- neophodno je da prijava bude **potpuna, uredno popunjena, sa detaljnim i obrazloženim opisom projekta, razrađenim i priciznim budžetom, sa tačnim i potpunim podacima o kapacitetima podnosioca,**
- **ocinjivanje** projekata vrši **posebno svaki član komisije za svaki projekat pojedinačno, a komisija je dužna da sačini pismeno obrazloženje sa navođenjom razloga za prihvaćanje, odnosno neprihvaćanje projekata.**

Uredba o kriterijumima, mirilima i načinu izbora projekata u kulturi koji se finansiraje i sufinansiraje iz budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine, odnosno jedinica lokalne samouprave

("Sl. glasnik RS", br. 105/2016 i 112/2017)

Član 3.

" Kriterijumi na osnovu koji će se **ocinjivat projekti...**

- 1) **usklađenost projekta sa opštim interesom u kulturi i prioritetima konkursa,**
- 2) **kvalitet i sadržajna inovativnost** projekta,
- 3) **kapaciteti** potrebni za realizaciju projekta i to:
  1. **stručni, odnosno umetnički** kapaciteti,
  2. drugi **neophodni resursi.**
- 4) **finansijski plan** – razrađenost, usklađenost sa planom aktivnosti, ekonomičnost i uključenost više izvora finansiranja,
- 5) **stepen uticaja na kvalitet"**

Model Mišljenja/Odluke o davanju Mišljenja

NACIONALNI SAVIT _____

NACIONALNE MANJINE

Republika Srbija

Broj: _____

Datum: _____

Misto: _____

**MINISTARSTVO KULTURE I INFORMISANJA/POKRAJINSKI
SEKRETARIJAT ZA _____/GRAD/OPŠTINA**

GRADSKA/OPŠTINSKA UPRAVA

Gradski/Opštinski sekretarijat za _____³⁵

Ulica _____ br. _____

Na osnovu člana 76. stav 5. Zakona o kulturi ("Službeni glasnik RS", br. 72/2009, 13/2016 i 30/2016) i člana 18. stav 1. tačka 10 Zakona o nacionalnim savitima nacionalni manjina ("Službeni glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 - odluka US, 55/2014 i 47/2018), a u skladu sa članom ____ Statuta Nacionalnog savita _____ nacionalne manjine (Broj: _____ od _____ 20_____ godine) (u daljem tekstu: Statut) i članom _____ Poslovnika o radu Nacionalnog savita nacionalne manjine (Broj: _____ od _____ 20_____ godine)(u daljem tekstu: Poslovnik) ³⁶, Nacionalni savit _____ nacionalne manjine (u daljem tekstu: Savit)/Izvršni odbor, na sednici održanoj dana _____ 20 _____. godine, dono je

MIŠLJENJE/ODLUKU

o

**davanju Mišljenja na Pridlog za raspodilu sridstava koja se dodilivaje
putom javnog konkursa za finansiranje i sufinansiranje projekata u
oblasti kulture**

³⁵ Odabrat jednu od ponuđeni opcija u zavisnosti od konkretne situacije tj. kome se akt šalje.

³⁶ Odabрати sve el nike od ponuđeni opcija, u zavisnosti od unutrašnje organizacije i načina rada i odlučivanja nacionalnog savita nacionalne manjine.

I

Daje se **pozitivno/negativno** mišljenje I **priporučiva se raspodila sridstava** projektu _____ (nazivel ime podnosioca) pod nazivom " _____ " (naziv projekta) poslatom na Javni konkurs Ministarstva kulture i informisanja/Pokrajinskog sekretarijata za _____/Grada/Opštine _____ za finansiranje i sufinansiranje projekata u kulturi.

/

Daje se **pozitivno/negativno** mišljenje i **priporuiva se raspodila sridstava** slidećim projektima koji su poslat na Javni konkurs Ministarstva kulture i informisanja/ Pokrajinskog sekretarijata za _____/Grada/Opštine _____ za finansiranje i sufinansiranje projekata u kulturi.³⁷

Red. Br.	Naziv projekta	Naziv podnosioca	Obrazloženje ³⁸
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

³⁷ Odabrat jednu od ponuđen opcija u zavisnosti od činjenice dal je potrebno dat mišljenje o jednom el više pridloženi projekata za raspodilu sridstava.

³⁸ Npr. Savit preporučiva da _____ finansijski podrži realizaciju projekta od značaja za očuvanje/razvoj/promociju umitnosti i kulture _____, kvalitetnog koncepta i pristupa temi, obima i značaja teme, načina na koji se teme obrađivaje, dugugodišnjeg trajanja, angažovanja velikog broja mladi pripadnika _____ nacionalne manjine, zato što je rič o tradicionalnoj manifestaciji _____ nacionalne manjine, dobre realizacije prithodni projekata podnosioca, jel je u pitanju manifestacija od velikog značaja za očuvanje kulturnog identiteta _____.

II

Odluku dostavit pridsidniku Savita radi odobravanja na prvoj narednoj sidnici Savita³⁹/Ministarstvu kulture/Pokrajinskom sekretarijatu za _____/Gradu/Opštini _____ Sekretarijatu za _____.⁴⁰

III⁴¹

Odluku objaviti na oglasnoj tabli i zvaničnoj internet stranici Savita.

Obrazloženje⁴²

NAPOMINA: Komisije koje donose odluku o raspodili sredstava koja se dodiljujave putem javnog konkursa su dužne da u Obrazloženju svoje odluke, kad odstupe od Pridloga/Mišljenja nacionalni savita, detaljno i potpuno objasne razloge i činjenice na osnovu koji su to učinile. Svako suprotno postupanje obesmišlja svako učešće nacionalni savita u ovim postupcima.

³⁹ Članom 7. stav 7. Zakona pridviđeno je da Savit odobrava odluku koju je dono Izvršni odbor na prvoj narednoj sidnici, al i da odluka Izvršnog odbora ostaje na snagi čak i ako je Savit ne odobri. U slučaju neodobravanja odluke Izvršnog odbora, Izvršnom odboru pristaje mandat, al odluka ostaje na snagi. U skladu s otim, i take odluke koje je Izvršni odbor dono su, bar prema sad važećem rišenju, punovažne i mogu se dostavit tražiocu mišljenja/pridloga/saglasnosti i objaviti na oglasnoj tabli i zvaničnoj internet prezentaciji Savita.

⁴⁰ Izabrat jednu od ponuđeni opcija u zavisnosti od činjenice dal je el nije Savit, svojim Statutom, Izvršnom odboru povirio odlučivanje o pojedinim pitanjima u vezi sa vršenjom ovlašćenja nacionalnog savita pridviđeni zakonom.

⁴¹ Ovaj član se primenjiva samo u slučajovima kad je Mišljenje/Odluku dono Savit . Ukoliko je rič o Mišljenju/Odluki koju je dono Izvršni odbor, istovitani član triba da se nalazi u odluki kojom ga/je Savit odobrava.

⁴² U skladu sa principom dobre uprave svaki pravni akt kojim se odlučiva o pravima i obavezama, a samim tim i onaj koji je donet vršenjom javni ovlašćenja, triba da ima obrazloženje. Tim prije ukoliko njegov obavezni prilog ne pridstavlja zapisnik sa sidnice na kojima je donet. Obrazloženje triba da sadrži, i na taj način javnosti učini dostupnim, odlučne činjenice zašto i na koji način je donet pravni akt tačno određene sadržine kao npr. u Modelu Odluke o promini podataka br. 1a.

8. NACIONALNI SAVITI U OBLASTI INFORMISANJA

Oblast informisanja je u mnogo čemu slična oblasti kulture kad je rič o ovlašćenjima nacionalni savita. To je oblast:

- u kojoj pored osnovne funkcije – **informisanja** postoji sporedna al ništa manje važna i funkcija da se informisanjem doprinosi **očuvanju kulturnog i jezičkog identiteta** nacionalni manjina,
- di se traži i očekiva **proaktivan pristup** nacionalni savita,
- u kojoj je **odgovornost za potpuno, efikasno i pravilno ostvarivanje ravnopravno podiljena izmed organa javne vlasti i nacionalni savita.**

Pravo na obavištenost je takođe ustavna kategorija. Pripadnici nacionalni manjina u Srbiji uživaje dvostruke garancije prava na obavištenost. Jedno je opšte pravo na obavištenost koje je garantovano svim građanima dok je drugo pravo na obavištavanje na maternjem jeziku čiji je jedini cilj očuvanje posebnosti nacionalni manjina.

	<p style="text-align: center;">Ustav (<i>"Sl. glasnik RS"</i>, br. 98/2006)</p> <p style="text-align: center;">"Pravo na obavištenost Član 51.</p> <p>Svako ima pravo da istinito, potpuno i blagovrimeno bude obavišten o pitanjima od javog značaja i sridstva javnog obavištavanja su dužna da to pravo poštivaje."</p> <p style="text-align: center;">Pravo na očuvanje posebnosti Član 79.</p> <p>"Pripadnici nacionalni manjina imaje pravo:</p>
--	--

- na **potpuno, blagovrimeno i nepristrasno obavištavanje na svojem jeziku;**
- na **izražavanje, primanje i razminu obavištenja i ideja na svojem jeziku;**
- na **osnivanje sopstveni sridstava obavištavanja."**

Sva ovlašćenja čije je vršenje povireno nacionalnim savitima u ovoj oblasti mogu se podilit prema svojoj pravnoj prirodi na:

- **osnivačka i/el upravljajčka,**
- **učešće u upravljanju ustanovama (pridlaganje i davanje mišljenja),**
- **učešće u donošenju odluka i**
- **druga ovlašćenja u oblasti informisanja.**

U okviru svake od navedeni grupa nalazi se veći broj konkretni ovlašćenja. Ipak, praksa je pokazala da se najčešće vrši jedno od ovlašćenja iz poslidnje grupe, iako ono nije strateške već operative prirode. To ne treba da čudi jel oblast informisanja ima još jednu karakteristiku – potrebu za stalnim i odgovarajućim finansiranjem. Jedan od najznačajniji načina za ostvarivanje prava na informisanje građana pripadnika nacionalni manjina jeste putom različiti konkursa na projekte koje redovno raspisuje Ministarstvo kulture i informisanja, Pokrajinski sekretarijat za informisanje i jedinice lokalne samouprave. Pored tog, dostupan njim je i dodatni izvor prihoda - Budžetski fond za nacionalne manjine, kojim je donedavno upravljalo Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave, a prema novom Zakonu o ministarstvima to bi tribalo da bude u nadležnosti **Ministarstva za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog.**

Zakon o nacionalnim savitima nacionalni manjina

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 – odluka US, 55/2014 i 47/2018)

"Budžetski fond za nacionalne manjine

Član 119.

Sridstva iz Budžetskog fonda dodiljivaje se putom **javnog konkursa za finansiranje programa i projekata iz oblasti kulture, obrazovanja, obavištavanja i službene upotrebe jezika i pisma .....**"

NAPOMINA: Prioritetna oblast za koju će Budžetski fond obezbidit sridstva definiše se na sidnici Savita za nacionalne manjine, a na osnovu priporuka NSNM, odnosno Koordinacije nacionalni savita nacionalni manjina.

Kad je rič o davanju mišljenja vridi napominit nekoliko stvari:

- Nacionalni saviti mogu značajno **uticat autoritetom i kvalitetom mišljenja** koje upućivaje o projektima iz oblasti informisanja,
- Njev stav po tom pitanju **po pravilu se uvažava,**
- **Konkursi za finansiranje i sufinansiranje su javni,**
- Organ koji raspisiva konkurs **obavezan je pribavit mišljenje nacionalnog savita,**
- **Pritpostavka** je da će taj organ nacionalnim savitima **blagovrimeno dostavit kompletnu dokumentaciju** kako bi oni imali dosta vrimenta i na osnovu čega dat mišljenje,
- Prilikom davanja mišljenja treba imat u vidu da je praksa pokazala da je **dosadašnji najveći problem realizacija projekata kojima su sridstava odobrena.**

Zakon o nacionalnim savitima nacionalni manjina

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 – odluka US, 55/2014 i 47/2018)

"Druga ovlašćenja u oblasti obavištavanja

Član 21.

Nacionalni savit: .....

2. daje **pridlog za raspodilu sridstava** za projekte koji se prilažu na javni konkurs koji raspisiva organ javne vlasti, **radi podizanja kvaliteta informisanja pripadnika nacionalni manjina; ....**"

Zakon o javnom informisanju i medijima

("Sl. glasnik RS", br. 83/2014, 58/2015 i 12/2016 – autentično tumačenje)

"Ostvarivanje prava na informisanje nacionalni manjina

Član 13.

"U cilju omogućavanja **ostvarivanja prava nacionalni manjina na informisanja na sopstvenom jeziku i nigovanju sopstvene kulture i identita**, ... **obezbeđiva dio sridstava, putom sufinansiranja** el drugi uslova za rad medija koji obajvljivaje informacije na jezicima nacionalni manjina .....

Konkursna komisija

Član 24.

..... Na projekte koji se prilažu na konkurs koji se raspisiva radi podizanja kvaliteta **informisanja pripadnika naionalni manjina, obavezno se pribavlja mišljenje odgovarajućeg nacionalnog savita** nacionalne manjine."

Model Mišljenja/Odluke o davanju Mišljenja

NACIONALNI SAVIT _____

NACIONALNE MANJINE

Republika Srbija

Broj: _____

Datum: _____

Misto: _____

**MINISTARSTVO KULTURE I INFORMISANJA/POKRAJINSKI
SEKRETARIJAT ZA INFORMISANJE/GRAD/OPŠTINA**

_____
Gradska/Opštinska uprava

Gradski/Opštinski sekretarijat za _____

Ulica _____ **br.** _____

Na osnovu člana 24. stav 2. Zakona o javnom informisanju i medijima ("Službeni glasnik RS", br. 83/2014, 58/2015 i 12/2016 – autentično tumačenje) i člana 21. stav 1. tačka 2 Zakona o nacionalnim savitima nacionalni manjina ("Službeni glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 - odluka US, 55/2014 i 47/2018), a u skladu sa članom ____ Statuta Nacionalnog savita _____ nacionalne manjine (Broj: _____ od _____ 20_____ godine) (u daljem tekstu: Statut) i članom _____ Poslovnika o radu Nacionalnog savita nacionalne manjine

(Broj: _____ od _____ 20_____ godine)⁴³(u daljem tekstu: Poslovník), Nacionalni savit _____ nacionalne manjine (u daljem tekstu: Savit)/Izvršni odbor, na sidnici održanoj dana _____ 20 _____. godine, dono je

MIŠLJENJE/ODLUKU

o

davanju Mišljenja na Pridlog za raspodilu sridstava koja se dodiljivaje putom javnog konkursa za finansiranje i sufinansiranje projekata u oblasti informisanja

I

Daje se **pozitivno/ negativno** mišljenje i **priporučiva raspodila sridstava** projektu _____ (naziv el ime podnosioca) pod nazivom " _____ " (naziv projekta) poslatom na Javni konkurs Ministarstva kulture i informisanja/ Pokrajinskog sekretarijata za informisanje/ Grada/Opštine _____ za finansiranje i sufinansiranje projekata u kulturi.

/

Daje se **pozitivno/ negativno** mišljenje i **priporučiva raspodila sridstava** slidećim projektima koji su poslati na Javni konkurs Ministarstva kulture i informisanja/ Pokrajinskog sekretarijata za informisanje/ Grada/Opštine _____ za finansiranje i sufinansiranje projekata u kulturi.⁴⁴

---

⁴³ Odabrat sve el nike od ponuđeni opcija, u zavisnosti od unutrašnje organizacije i načina rada i odlučivanja nacionalnog savita nacionalne manjine.

⁴⁴ Odabrat jednu od ponuđeni opcija u zavisnosti od činjenice dal je potrebno dat mišljenje o jednom el više pridloženi projekata za raspodilu sridstava.

II

Odluku dostavit pridsidniku Savita radi odobravanja na prvoj narednoj sidnici Savita⁴⁵/Ministarstvo kulture/ Pokrajinskom sekretarijatu za informisanje/ Gradu/Opštini Sekretarijatu za

_____.⁴⁶

III⁴⁷

Odluku objavit na oglasnoj tabli i zvaničnoj internet stranici Savita.

Obrazloženje⁴⁸

---

⁴⁵ Članom 7. stav 7. Zakona pridviđeno je da Savit odobrava odluku koju je dono Izvršni odbor na prvoj narednoj sidnici, al i da odluka Izvršnog odbora ostaje na snagi čak i ako je Savit ne odobri. U slučaju neodobravanja odluke Izvršnog odbora, Izvršnom odboru pristaje mandat, al odluka ostaje na snagi. U skladu sotim, i take odluke koje je Izvršni odbor dono su, bar prema sad važećem rišenju, punovažne i mogu se dostavit tražiocu mišljenja/pridloga/saglasnosti i objavit na oglasnoj tabli i zvaničnoj internet prezentaciji Savita.

⁴⁶ Izabrat jednu od ponuđeni opcija u zavisnosti od činjenice dal je el nije Savit, svojim Statutom, Izvršnom odboru povirio odlučivanje o pojedinim pitanjima u vezi sa vršenjom ovlašćenja nacionalnog savita pridviđeni zakonom.

⁴⁷ Ovaj član se primenjiva samo u slučajovima kad je Mišljenje/Odluku dono Savit nacionalne manjine. Ukoliko je rič o Mišljenju/Odluki koju je dono Izvršni odbor, istovitan član triba da se nalazi u odluki kojom ga/je Savit odobrava.

⁴⁸ U skladu sa principom dobre uprave svaki pravni akt kojim se odlučiva o pravima i obavezama, a samim tim i onaj koji je donet vršenjom javni ovlašćenja, triba da ima obrazloženje. Tim prije ukoliko njegov obavezni prilog ne pridstavlja zapisnik sa sidnice na kojima je donet. Obrazloženje triba da sadrži, i na taj način javnosti učini dostupnim, odlučne činjenice zašto i na koji način je donet pravni akt tačno određene sadržine ko npr. u Modelu Odluke o promini podataka br. 1a.

NAPOMINA: Komisije koje donose odluku o raspodili sredstava koja se dodjeljuje putem javnog konkursa su dužne da u Obrazloženju svoje odluke, kad odstupe od Pridloga/Mišljenja nacionalni savita, detaljno i potpuno objasne razloge i činjenice na osnovu koji su to učinile. Svako suprotno postupanje obesmišljava svako učešće nacionalni savita u ovim postupcima.

9. NACIONALNI SAVETI I NEZAVISNI ORGANI

9.1. Zaštitnik građana

Zaštitnik građana raspolaže sa većim brojem zdravo važni ovlašćenja kad je ostvarivanje javni ovlašćenja nacionalni savita u pitanju.

Zakon o Zaštitniku građana

("Sl. glasnik RS", br. 79/2005 i 54/2007)

"Član 17.

Zaštitnik građana.... **kontrolise poštivanje prava građana**, utvrđiva povride učinjene aktima radnjama el nečinjenjom organa uprave.....
kontrolise zakonitost i pravilnost rada organa uprave....

Član 18.

Zaštitnik građana ima pravo **pridlaganja zakona** iz svoje nadležnosti.

Zaštitnik građana je ovlašćen da **Vladi, odnosno Skupštini podnese inicijativu za izmine i dopune zakona....**

Zaštitnik građana je ovlašćen da u postupku primine propisa **daje mišljenje Vladi i Skupštini na pridloge zakona i drugi propisa** ako se njima uređivaje pitanja koja su od značaja za zaštitu prava građana.

Član 19.

Zaštitnik građana je ovlašćen da **pokrene postupak prid Ustavnim sudom za ocinu ustavnosti i zakonitosti** zakona, drugi propisa i opšti akata.

Član 20.

Zaštitnik građana je ovlašćen da javno priporuči razrišenje funkcionera koji je odgovoran za povriđu prava građana, odnosno da inicira pokrećanje disciplinskog postupka protiv zaposlenog u organu uprave koji je neposridno odgovoran za učinjenu povriđu...."

Zaštitnik građana postupa:

1. Po **pritužbi** i/el
2. Po **sopstvenoj inicijativi**.

Da bi i ovaj mehanizam zaštite bio efikasan neophodno je ispunjenje nekoliko uslova:

3. Zaštitnik građana treba da bude **poslidnja a ne prva stepenica** u zaštiti čijeg prava koje je povriđeno,
4. Zato je **prije podnošenja pritužbe** podnosilac dužan da **pokuša zaštititi svoja prava u odgovarajućem pravnom postupku podnošenjem pravni sridstava koja mu stoje na raspolaganju,**
5. Ukoliko to ne učini, Zaštitnik građana **neće pokrenit postupak po podnetoj tužbi već će pritužioca poučit koja pravna sridstva mu stoje na raspolaganju i uputit ga na pokrećanje odgovarajućeg pravnog postupka,**
6. Samo **izuzetno**, Zaštitnik građana će pokrenit postupak i prije nego što su iscrpljena sva pravna sridstva (ako bi bila **naneta nenadoknadiva šteta, ako je rič o pritužbi zbog povride principa dobre uprave, posebno nekorektan odnos organa prema podnosiocu pritužbe, neblagovrimen rad .....**

Pritužbu mož podnet:

Zakon o Zaštitniku građana
(*"Sl. glasnik RS"*, br. 79/2005 i 54/2007)
"Član 25.
Svako fizičko el pravno lice, domaće el strano koje smatra da su mu aktom, radnjom el nečinjenjom organa uprave povriđena prava...."

Pritužba se mož podnet najkasnije u roku od jedne godine od izvršene povride prava, odnosno od poslednjeg postupanja el nepostupanja organa uprave.

Taj rok se prikida i počinje teć iznova svakom radnjom el aktivnošću bilo organa uprave bilo pritužioca npr. dopis organu povodom prithodnog nepostupanja.

H	365 dana	Pritužba Zaštitniku građana
	12 miseci	
	1 godina	

Nacionalni saviti mogu i triba da podnesu pritužbu Zaštitniku građana:

- 1) Kad su povriđena **njeva prava** tj. kad nisu u mogućnosti da vrše povirena njim ovlašćenja el državni organi ne ispunjavaje svoje dužnosti prema njima (**u svoje ime**),
- 2) Kad su povriđena **prava pripadnika** nacionalne manjine koju pridstavljuje (**u ime pripadnika nacionalne manjine**).

Nacionalni saviti to mogu učinit po dva pravna osnova.

Zakon o Zaštitniku građana

("Sl. glasnik RS", br. 79/2005 i 54/2007)

"Član 25.

Svako fizičko el pravno lice koje smatra da su..... mož podnet pritužbu Zaštitniku građana."

Zakon o nacionalnim savitima nacionalni manjina

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 – odluka US, 55/2014 i 47/2018)

"1. Opšta ovlašćenja

Član 10.

Nacionalni savit, ...

12) podnosi pritužbu Zaštitniku građana....., kad procini da je došlo do povride ustavom a i zakonom garantovani....."

Pritužba se podnosi u **pismenom obliku el usmino na zapisnik.**

Podnošenje pritužbe se **ne plaća** tj. ona se mož podnet brez plaćanja takse el bilo kake druge naknade.

Nacionalnom savitu nije potribna saglasnost nit ovlašćenje za podnošenje pritužbe Zaštitniku građana.

Pritužba mož bit sačinjena:

- u **slobodnoj formi** i
- **popunjavanjom obrasca pritužbe** koji se nalazi na zvaničnoj internet stranici Zaštitnika građana.

Brez obzira na koji način će pritužba bit sačinjena važno je da bude:

- **jasna,**

- razumljiva,
- pricizna,
- sažeta i
- da sadrži **tačne i neophodne** podatke
  - o o **podnosiocu** el licu čije je pravo i/el interes povriđen
  - o o **onom za koga se tvrdi da je povridu prava i/el interesa izvršio** i
  - o o **aktu i/el radnji/nečinjenju.**

9.2. Povirenik za zaštitu ravnopravnosti

Postoji dosta sličnosti u odnosu nacionalni savita i Povirenika za zaštitu ravnopravnosti sa odnosom Zaštitnika građana i nacionalni savita. Međutim, nije zanemarljiv broj i značaj razlika koje postoje, a koje su posljedica razlika u nadležnostima navedena dva nezavisna organa.

Naime, Povirenik ima nike nadležnosti koje Zaštitnik građana nema.

Zakon o zabrani diskriminacije

("Sl. glasnik RS", br. 22/2009)

"Nadležnosti Povirenika

Član 33.

Povirenik:

1. **prima i razmatra pritužbe zbog povride zabrane diskriminacije..... i izriče mire .....**;
3. **podnosi tužbe** zbog povride zabrane diskriminacije, ... i
4. **podnosi prikršajne prijave zbog povride zabrane diskriminacije"**

Član 38.

Povirenik **pridlaže sprovođenje postupka mirenja**, u skladu sa zakonom kojim se uređiva postupak medijacije a **prije priduzimanja drugi radnji u postupku.**"

Da bi i ovaj mehanizam zaštite bio efikasan neophodno je ispunjenje nekoliko uslova:

- Pritužba se mož podnet **samo zbog diskriminacije** (povride zabrane diskriminacije) a **ne i povride sloboda i prava koje mogu postojat al nemaje elemente diskriminacije** (one su predmet rada Zaštitnika građana),
- Pritužbu mož podnet:

Poslovník o radu

(*"Sl. glasnik RS"*, br. 34/2011)

"Lica ovlašćena na podnošenje pritužbe

Član 15.

Pritužbu zbog diskriminacije mož podnet:

- Svako **fizičko el pravno lice el grupa lica koja smatra da je pritrpila diskriminaciju;**
- **Organizacija koja se bavi zaštitom ljudski prava el drugo lice, u ime i nuz saglasnost lica** koje smatra da je pritrpilo diskriminaciju;
- U slučaju **diskriminacije grupe lica, organizacija koja se bavi zaštitom ljudski prava mož podnet pritužbu u svoje ime, brez saglasnosti pojedini članova."**

Nacionalni saviti mogu podnet pritužbu:

- u **svoje ime** i
- u **ime lica koje smatra da je el je** pritrpilo diskriminaciju.

Kad podnosi **pritužbu u ime lica koje smatra el je pritrpilo diskriminaciju**, a koje je **član te nacionalne manjine, nacionalnim savitima nije potrebna posebna saglasnost tog lica**, s obzirom da prema Ustavu i zakonima nacionalni saviti pridstavlja je nacionalnu manjinu i sve njezine pripadnike.

Pritužba se podnosi u **pisменom obliku**. Samo **izuzetno**, ona mož bit podneta **usmeno u zapisnik**.

Podnošenje pritužbe se **ne plaća** tj. ona se mož podnet brez plaćanja takse el bilo kake druge naknade.

Pritužba se mož podnet protiv:

- Svakog **fizičkog lica** koje vrši akt diskriminacije,
- Svake **grupe lica** koja vrši akt diskriminacije,
- Svakog **pravnog lica** koje vrši akt diskriminacije i
- Svakog **organa javne vlasti** koji vrši akt diskriminacije.

Podnošenje pritužbe ima smisla i mož bit uspišno samo pod nekoliko uslova:

Zakon o zabrani diskriminacije

("Sl. glasnik RS", br. 22/2009)

"Član 36.

..... ukoliko **postupak prid sudom po istoj stvari nije već pokrenut el pravosnažno okončan.**"

Takođe, Povirenik neće postupat:

Zakon o zabrani diskriminacije

("Sl. glasnik RS", br. 22/2009)

"Član 36.

- ako je **očigledno da nema povride prava na** koju podnosilac ukazuje,
- ako je **u istoj stvari već postupao a nisu ponuđeni novi dokazi,**
- ako utvrdi da je **zbog protoka vremena od učinjene povride prava nemoguće postignit svrhu postupanja."**

Ni ovlašćenje Povirenika na pokrećanje sudskog spora **nije brezuslovno.** Naime, da bi Povirenik mogao podnet tužbu neophodno je da bude ispunjen jedan poseban uslov.

Zakon o zabrani diskriminacije

("Sl. glasnik RS", br. 22/2009)

"Tužbe drugi lica

Član 46.

Tužbe.....mož podnet **Povirenik** i organizacija koja se bavi zaštitom ljudski prava, odnosno prava određene grupe lica.

Ako se **diskriminatorско postupanje odnosi isključivo na određeno lice,** tužioci mogu **podnet tužbu samo nuz njegov pristanak u pismenom obliku."**

Povireniku je **potribna saglasnost lica koje smatra da je el je pritrpilo diskriminaciju,** ukoliko, nakon razmatranja pritužbe, nađe da ima mesta **podnošenju tužbe.**

Povireniku je, dakle, za pokrećanje sudskog spora potreban pismeni pristanak:

- **Nacionalnog savita** ukoliko je **pritužbu podno u svoje ime** jel se **diskriminatorско postupanje odnosi na nacionalni savit ko pravno lice,**
- **Pripadnika nacionalne manjine** ukoliko je **Nacionalni savit pritužbu podneo u njegovo ime** jel se **diskriminatorско postupanje odnosi na njega ko fizičko lice.**

Pritužba mož bit sačinjena:

- u **slobodnoj formi** i/el
- **popunjavanjom obrasca pritužbe** koji se nalazi na zvaničnoj internet stranici Povirenika.

Brez obzira na koji način će pritužba bit sačinjena važno je da bude:

- **jasna,**
- **razumljiva,**
- **pricizna,**
- **sažeta i**
- da sadrži **tačne i neophodne** podatke
  - o **podnosiocu** el diskriminisanom licu
  - o **onom za koga se tvrdi da vrši diskriminaciju** i
  - o diskriminatornom **aktu i/el radnji.**

Medijacija je još jedno od ovlašćenja kojima raspolaže Zaštitnik građana.

Zakon o zabrani diskriminacije

("Sl. glasnik RS", br. 22/2009)

"Mirenje

Član 38.

Povirenik **pridlaže** sprovođenje postupka **mirenja**, u skladu sa zakonom kojim se uređiva postupak medijacije, a **prije priduzimanja drugi radnji u postupku.**"

I za njezino efikasno priduzimanje neophodno je da budu ispunjeni određeni uslovi.

Povirenik će:

1. **pridložiti mirenje** ukoliko nakon razmatranja pritužbe smatra da postoji **moгуćnost njezinog uspišnog sprovođenja**;
2. **uputiti diskriminisanom licu i onom za koga se tvrdi da vrši diskriminaciju pisani pridlog za sprovođenje medijacije**,
3. u roku **od 15 dana oni su ovlašćeni da se**
  - 3.1. **izjasne o pridlogu**
  - 3.2. **sporazumno odrede jednog el više medijatora el**
  - 3.3. **saglase da medijatora odredi Povirenik.**

	PONEDILJAK NEDILJA	UTORAK	SRIDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA
Dan prijema pridloga za sprovođenje medijacije						
		X Odluka o pridlogu za sprovođenje medijacije				

Ako se **jedna el obadve strane**, u ostavljenom roku, **izjasne da ne žele** sprovođenje medijacije el **rok za izjašnjenje brezuspišno protekne**, **medijacija neće bit sprovedena.**

Ako u ostavljenom roku **strane prihvate sprovođenje medijacije**, **Povirenik će donet odluku o imenovanju medijatora.**

Povirenik podnosi **tužbu** sudu **na osnovu pritužbe** koja je podneta i nuz nju dostavljeni priloga tj. činjenica i dokaza koje oni sadrže.

Poslovník o radu

("Sl. glasnik RS", br. 34/2011)

"Podnošenje tužbe i prikršajne prijave

Član 34.

Kad se u postupku **po pritužbi utvrdi** da je došlo do **diskriminacije**, ...Povirenik.....podigne **tužbu** nadližnom sudu ako ocini da je to, s obzirom na okolnosti slučaja, **cilishodno radi ostvarivanja dilotvorne zaštite od diskriminacije, unapriđenja sudske prakse u parnicama za zaštitu od diskriminacije, podizanje svisti javnosti i dr....."**

Ova publikacija je pripravljena nuz finansijsku podršku Evropske unije i Savita Evrope. Stavovi izraženi u ovom dokumentu ne predstavljaje zvaničan stav Evropske unije el Savita Evrope.

BUNJEVAČKI

Savit Evrope je vodeća organizacija za ljudska prava na kontinentu. Obuhvaća 46 država, uključujući sve članice Evropske unije. Sve države članice Savita Evrope potpisale su Evropsku konvenciju o ljudskim pravima, sporazum čiji je cilj zaštita ljudski prava, demokratije i vladavine prava. Evropski sud za ljudska prava nadgleda primenu Konvencije u državama članicama.

www.coe.int

Zemlje članice Evropske unije su odlučile udružiti svoja znanja, resurse i sudbine. Zajedno su izgradile stabilno okruženje, demokratiju i održivi razvoj zadržavajuć kulturnu raznolikost, toleranciju i individualne slobode. Evropska unija je posvećena diljenu svoji dostignuća i vridnosti sa zemljama i narodima van svoji granica.

www.europa.eu

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

Ministarstvo za ljudska i manjinska
prava i društveni dijalog

